

SAVA AND DRINA RIVER CORRIDORS INTEGRATED DEVELOPMENT PROJECT (SDIP)

OKVIR POLITIKE RASELJAVANJA (OPR) ZA SRBIJU

Nacrt za javne konsultacije

Decembar 2019

•

Table of Contents

Acronyms.....	Error! Bookmark not defined.
Definitions glossary.....	Error! Bookmark not defined.
Executive summary.....	Error! Bookmark not defined.
1. Introduction	9
1.1 Brief description of the Project	9
1.2 Estimated displacement impacts and justification of RPF	11
1.3 Objectives of this RPF.....	12
1.4 Fundamental principles guiding resettlement.....	13
2. Legal framework	15
2.1 National legal framework guiding resettlement.....	15
2.2 Expropriation process in Serbia.....	18
2.2.1 Key provisions of the Law	18
2.2.2 The expropriation process	19
2.3 WB standards on Land Acquisition, Restrictions on Land Use and Involuntary Resettlement (ESS5).....	20
2.4 Gap analysis	21
3. Resettlement strategies applicable to the Project	31
3.1 Key principles	Error! Bookmark not defined.
3.2 Estimated displacement impacts	31
3.3 The Cut-off date	31
3.4 Eligibility criteria.....	32
3.5 Entitlement matrix	32
4. Resettlement instruments	Error! Bookmark not defined.
4.1 Social analysis of sub-projects for land acquisition, restriction on land use and involuntary resettlement impacts	Error! Bookmark not defined.
4.2 Resettlement plan (RP)	57
4.2.1 Minimum elements of the RP	Error! Bookmark not defined.
4.2.2 Process of development and approval of RPs.....	Error! Bookmark not defined.
4.2.3 RP implementation	Error! Bookmark not defined.
5. Consultation and disclosure	61
5.1 Public consultations.....	62
5.1.1. Public consultation on this RPF	62
5.2 Disclosure of documents	Error! Bookmark not defined.
5.3 Stakeholder Engagement Log (SEL)	63

6. Grievance mechanism.....	Error! Bookmark not defined.
6.1 Raising grievances	64
6.2 Grievance administration.....	65
6.3 Grievances and beneficiary feedback reporting	66
6.4 Grievance log	Error! Bookmark not defined.
6.5 Grievance admission channels	66
6.6 Monitoring and reporting on Grievances.....	67
6.7 World Bank Grievance Redress Service	67
7. Monitoring and evaluation	Error! Bookmark not defined.
7.1 Institutional monitoring	68
7.2 Monitoring of resettlement process.....	Error! Bookmark not defined.
8. Institutional arrangements	70
8.1 Institutions responsible for Project implementation	71
8.2 Key institutions in the process of resettlement	72
9. Budget and funding of resettlement.....	Error! Bookmark not defined.
Annex 1 - Grievance registration form	Error! Bookmark not defined.
Annex 2 - Social analysis template	Error! Bookmark not defined.
Annex 3 - Record keeping template.....	Error! Bookmark not defined.

-
-
- Table of Figures
-

Table 1 - Gap analysis.....	21
Table 2 - Entitlement matrix	33
Table 3 - Institutional responsibilities	Error! Bookmark not defined.
Table 4 - Institutions involved in expropriation / resettlement.....	Error! Bookmark not defined.
•	
Figure 1 - The Sava and Drina rivers basin; Source: UNECE (2016).....	10
Figure 2 - RP approval flow chart	Error! Bookmark not defined.
Figure 3 - Proposed governance arrangements for the Project.....	Error! Bookmark not defined.

-
-
-
-
-
-
-

Skraćenice

• BoE	• Korisnik eksproprijacije
• CC	• Ustavni Sud Srbije
• CFD	• Centralni žalbeni pult
• DfW	• Direkcija za vode
• ESS	• Ekološki i društveni standardi Svetske banke
• ESS5	• Standard o priobavljanju zemljišta, ograničenjima u korišćenju i nevoljno raseljavanje
• GoRS	• Vlada Republike Srbije
• GM	• Žalbeni mehanizam
• GRS	• Žalbeni system Svetske Banke
• ISRBC	• Međunarodna komisija basena Save i Drine
• LM	• Lokalne samouprave
• LGD	• Lokalni žalbeni punkt
• MoAFWM	• Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije
• MoF	• Ministarstvo finansija republike Srbije
• PAP	• Projektom pogođena lica
• PIU	• Jedinica za implementaciju projekta
• RPF	• Okvir politike raseljavanja (ovaj document)
• RP	• Plan raseljavanja
• RS	• Republika Srbija
• SDIP	• Sava and Drina river corridors integrated development project (this Project)
• SEL	• Registar angažovanja zainteresovanih strana
• SSS	• Ekspert socijalne zaštite
• WB	• Svetska Banka

-
-
-

Pojmovnik I definicije

-

<ul style="list-style-type: none"> • Datum preseka 	<ul style="list-style-type: none"> • Datum početka popisa osoba i popis imovine na koju utiče (pod) projekat, ako postoji. Ako bi osoba (e) trebalo da zauzme projektno područje nakon datuma prekida rada, neće imati pravo na kompenzaciju i / ili pomoć u preseljenju. Slično tome, osnovna sredstva (poput izgrađenih građevina, useva, voćaka i drvnih stabala) uspostavljena nakon datuma preseka neće biti nadoknađena. Pre popisa, JUP će objaviti informacije o datumu prekida u lokalnim novinama, obavještavajući sve vlasnike i korisnike o pokretanju postupka eksproprijacije. Krajnji datum će takođe biti javno objavljen na oglasnim pločama u lokalnim zajednicama i relevantnim opštinama i na konsultativnim sastancima, uz prateće objašnjenje. Javno saopštenje će, po potrebi, biti objavljeno i na često posećenim lokacijama širom pogođenih područja. Ove informacije će uključivati postavljena upozorenja da osobe koje se nastane u projektnom području nakon prekidnog roka mogu biti izložene.
<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomsko preseljenje 	<ul style="list-style-type: none"> • Uključuje sve gubitke izvora prihoda ili sredstava za život kao rezultat kupovine zemljišta ili ograničenog pristupa resursima (zemljište, vode ili šume) kao rezultat implementacije projekta, bez obzira da li se pogođene osobe moraju preseliti na drugu lokaciju ili ne.
<ul style="list-style-type: none"> • Prava 	<ul style="list-style-type: none"> • Naknada i drugi oblici pomoći koje PAP-ovi imaju pravo da dobiju u skladu s ovim RPF-om u odgovarajućoj kategoriji podobnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Eksproprijacija 	<ul style="list-style-type: none"> • Odnosi se na oduzimanje ili ograničenje prava vlasništva nad imovinom uz nadoknadu prema tržišnoj vrednosti imovine i zasniva se na vladinoj uglednoj domenskoj moći, regulisanoj Zakonom o eksproprijaciji.

<ul style="list-style-type: none"> • Nevoljno raseljavanje 	<ul style="list-style-type: none"> • Odnosi se na uticaj preseljenja koji se odnosi na projekat kada osoba pogođena nema mogućnost da odbije kupovinu zemljišta ili ograničenja korišćenja zemljišta, fizičko premeštanje (preseljenje, gubitak stambenog zemljišta ili gubitak skloništa), ekonomsko premeštanje (gubitak zemlje, imovine ili pristupa na imovinu, što dovodi do gubitka izvora prihoda ili drugih sredstava za život), ili oboje.
<ul style="list-style-type: none"> • Pribavljanje zemljišta 	<ul style="list-style-type: none"> • Odnosi se na sve načine pribavljanja zemljišta za potrebe projekta, koji mogu uključivati neposrednu kupovinu, eksproprijaciju imovine i sticanje prava pristupa, kao što su služnosti ili prava načina. Akvizicija zemljišta može takođe da uključuje: (a) sticanje nezauzetog ili neiskorišćenog zemljišta bez obzira da li se vlasnik zemljišta oslanja na to zemljište u svrhu prihoda ili sredstava za život; (b) vraćanje u posjed javnog zemljišta koje koriste ili koriste stanovnici ili domaćinstva; i (c) uticaji projekata koji rezultiraju potapanjem zemlje ili na drugi način učini ga neupotrebljivim ili nepristupačnim. „Zemljište“ obuhvata sve što raste na ili je trajno pričvršćeno na zemljište, poput useva, zgrada i drugih poboljšanja.
<ul style="list-style-type: none"> • Izvor prihoda 	<ul style="list-style-type: none"> • Odnosi se na čitav spektar sredstava koja pojedinci, porodice i zajednice koriste za život, kao što su prihodi zasnovani na platama, poljoprivreda, ribolov, stočna hrana, drugi načini za život koji se baziraju na prirodnim resursima, sitna trgovina i razmena.
<ul style="list-style-type: none"> • Troškovi preseljenja 	<ul style="list-style-type: none"> • Novčana nadoknada troškova direktno povezanih sa selidbom / preseljenjem domaćinstva ili posla.
<ul style="list-style-type: none"> • Fizičko preseljenje 	<ul style="list-style-type: none"> • Gubitak skloništa i imovine proistekao iz kupovine imovine povezane sa Projektom za koju su potrebni PAP-ovi da se presele od kuće, radnog mesta ili poslovnog prostora na drugu lokaciju.
<ul style="list-style-type: none"> • Projektom pogođena lica (PAP) 	<ul style="list-style-type: none"> • PAP je svaka osoba koja kao rezultat sprovođenja (pod) projekta trpi uticaje.

<ul style="list-style-type: none"> • Zamenska vrednost 	<ul style="list-style-type: none"> • Trošak zamene definisan je kao metoda procene koja daje kompenzaciju dovoljnu za zamenu imovine, plus neophodne transakcione troškove povezane sa zamenom sredstava. Tamo gde postoje funkcionalna tržišta, zamenski trošak je tržišna vrednost utvrđena nezavisnom i kompetentnom procenom vrednosti nekretnina, plus transakcioni troškovi. Tamo gdje funkcionalna tržišta ne postoje, zamjenski trošak može se odrediti alternativnim načinima, kao što je izračunavanje vrijednosti proizvodnje za zemljište ili proizvodna sredstva ili necijenjena vrijednost zamjenskog materijala i rada za izgradnju objekata ili drugih osnovnih sredstava, plus transakcioni troškovi. U svim slučajevima u kojima fizičko raseljavanje rezultira gubitkom skloništa, troškovi zamene moraju biti bar dovoljni da omoguće kupovinu ili izgradnju stambenih objekata koji zadovoljavaju prihvatljive minimalne standarde kvaliteta i sigurnosti u zajednici. Način vrednovanja za određivanje troškova zamene treba dokumentovati i uključiti u relevantne dokumente planiranja preseljenja. Transakcioni troškovi uključuju administrativne troškove, registraciju ili naknade za pravo vlasništva, razumne troškove preseljenja i sve slične troškove koji se nameću ugroženim osobama.
<ul style="list-style-type: none"> • Ograničenja u korišćenju zemljišta 	<ul style="list-style-type: none"> • Odnosi se na ograničenja ili zabrane upotrebe poljoprivrednog, stambenog, komercijalnog ili drugog zemljišta koje se direktno uvode i stupaju na snagu u sklopu projekta. Oni mogu uključivati ograničenja pristupa zakonski određenim parkovima i zaštićenim prostorima, ograničenja pristupa drugim resursima zajedničke svojine i ograničenja upotrebe zemljišta u komunalnim službama ili sigurnosnim zonama.
<ul style="list-style-type: none"> • Zainteresovane strane 	<ul style="list-style-type: none"> • Svi pojedinci, grupe, organizacije i institucije koje su zainteresovane za projekat i na koje potencijalno mogu uticati ili koji mogu da utiču na projekat.
<ul style="list-style-type: none"> • Podrška tokom perioda prilagođavanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje jednokratnu novčanu naknadu kao dodatnu finansijsku pomoć za olakšavanje prilagođavanja PAP-u u područje u koje su preseljeni.

<ul style="list-style-type: none"> • Ranjive grupe /pojedinci 	<ul style="list-style-type: none"> • Odnosi se na ljude ispod granice siromaštva, na zemaljske stanovnike, na starije osobe, žene i decu i na one koji zbog pola, etničke pripadnosti, starosne dobi, fizičke ili mentalne nesposobnosti, ekonomskog nedostatka ili socijalnog statusa mogu biti podložniji nepovoljnom preseljenju od ostalih ili koji mogu biti ograničeni u svojoj sposobnosti da zatraže ili iskoriste pomoć za preseljenje i povezane razvojne prednosti.
--	---

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Izvršni sažetak

-
- Razvojni cilj SDIP je jačanje kapaciteta za integrisano upravljanje rečnim slivom i poboljšanjem prometa, zaštite od poplava i upravljanja pejzažom u odabranim slivovima korita rijeke Save i Drine. Razvojni cilj SDIP je jačanje kapaciteta za integrisano upravljanje i razvoj sliva kroz poboljšanu prometnu povezanost, zaštitu od poplava i upravljanje pejzažom u odabranim slivovima korita reke Save i Drine. Projekat se sastoji od četiri komponente, realizovaće se u periodu od 10 godina, u dve faze. Ovaj projekat će obuhvatiti oko 40 pod-projekata koji su od velike važnosti za programske ciljeve. U Srbiji SDIP će podržati sanaciju i stabilizaciju nasipa reke Save, mere zaštite od poplave na reci Drini i njenim pritokama, modernizaciju i proširenje kapaciteta u luci Sremska Mitrovica, upravljanje vodnim tokovima i poboljšanje plovnosti zajedno i na glavnom plovnom putu do / od luke. Za pojedine pod-projekte je projektunu dokumentaciju već pripremljena kao sto su Šabac; Progar-Kupinovo; Klenak; i Popova Bara I trenutno je na razmatranju.
- Predložene aktivnosti Projekta, zbog planirane prirode i opsega građevinskih radova, posebno u okviru komponente 1 projekta, mogu imati za posledicu potrebu za raseljavanjem. U ovoj fazi planiranja verovatnu prirodu ili veličinu uticaja koji su povezani sa Projektom nemoguće je proceniti, ovaj RPF je spreman da razjasni principe preseljenja, organizacione aranžmane i kriterijume za projektovanje koji će se primeniti na podprojekte i ublažiti

potencijalni uticaji preseljenja. Ovaj RPF je pripremljen u skladu sa pravnim sistemom, zakonima i procedurama Republike Srbije, u skladu sa ESS5 i dobrim međunarodnim praksama. Cilj ovog RPF-a je da definiše sveobuhvatne principe, postupke, akcije, organizacione strukture i zahteve za kapacitetima tokom preseljenja, ako to treba, i njegov uticaj koji se može pripisati sprovođenju Projekta. Takođe pruža okvir za pojedinačne RP-ove čija priprema za pojedine pod-projekte će biti neophodna, ukoliko se pokaže potreba.

-
- Da bi se postigli proglašeni ciljevi, u skladu sa standardima WB ESS5 o otkupu zemljišta, ograničenju korišćenja zemljišta i prinudnom preseljenju, ovaj RPF obuhvata sledeće elemente:
 - kratak opis projekta i komponenti za koje su potrebna nabavka i preseljenje zemljišta i objašnjenje zašto se priprema okvir politike preseljenja, a ne plan preseljenja - Poglavlja 1.1 i 1.2;
 - principi i ciljevi koji regulišu pripremu i sprovođenje preseljenja - Poglavlja 1.3 i 1.4;
 - opis procesa pripreme i odobravanja planova za preseljenje - Poglavlje 4;
 - procenjeni uticaj raseljavanja i procenjeni broj i kategorije raseljenih lica, u mjeri u kojoj je to moguće - poglavlje 3.2;
 - kriterijumi podobnosti za definisanje različitih kategorija raseljenih lica - Poglavlje 3.4 i 3.5;
 - pravni okvir kojim se preispituje uzajamnost između zakona i propisa o zajmoprincipima i zahtjeva i mera banke predloženih za premošćivanje svih razlika između njih - poglavlje 2;
 - metode procene pogođene imovine - Poglavlja 3.1 i 3.5;
 - organizacione procedure za isporuku kompenzacije i druge pomoći pri preseljavanju - Poglavlje 8.2;
 - opis procesa primene, koji povezuje sprovođenje preseljenja sa građevinskim radovima - poglavlje 4.2.3;
 - opis mehanizama za naknadu za podnošenje pritužbi - Poglavlje 6;
 - opis aranžmana za preseljenje finansiranja, uključujući pripremu i pregled procena troškova, protoka sredstava i aranžmana u vanrednim situacijama - Poglavlje 9;
 - opis mehanizama za konsultacije i učestvovanje raseljenih lica u planiranju, sprovođenju i nadgledanju - Poglavlje 5; i
 - aranžmani za nadgledanje od strane agencije za sprovođenje i, ako je potrebno, od strane stranih posmatrača - Poglavlje 7.

1. Uvod

1.1 Kratak opis Projekta

-
- Glavno svojstvo regiona zapadnog Balkana je sliv reke Save, jednog od najvećih prekograničnih basena u Evropi. Po površini i stanovništvu pokriva preko trećine zapadnog Balkana i povezuje pet od osam zemalja zapadnog Balkana (tj. Sloveniju, Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu [BiH], Srbiju i Crnu Goru).

Drina je najveća pritoka Save, koji odvodnjava planinsko područje upola manje od Švajcarske.

Figure 1 – Basen Save i Drine ; Izvor: UNECE (2016)

- Sava i Drina imaju tendenciju ka sušnim periodim ali i razarajućim poplavama - što se poslednji put dešavalo u 2010. i 2014. Trenutne projekcije klimatskih promena u slivu Save predviđaju porast vrhova poplava i do 8 procenata, dok se suše takođe očekuju češće. Poplave i suše stvaraju rizik za izvor prihoda i nameću ograničenja za trgovinu, sigurnost hrane i produktivna ulaganja.
- Neophodna je dublja integracija upravljanja vodama preko državnih granica, kao i preko sektora zavisnih od vode kako bi se smanjili troškovi ulaganja, iskoristile sinergije i ekonomije obima, a minimizirale negativne spoljne okolnosti. Koridor reke Save-Drine i dalje poseduje značajan potencijal za sanaciju i razvoj koji bi integrisanim pristupom mogao utrti put daljem razvoju u vodnom sektoru i šire. Regionalni program na koridoru Sava-Drina usmeren na integrisani razvoj vodnih resursa može olakšati prelaz od fragmentiranih akcija specifičnih za zemlju do zajedničkih odluka i konkretnih ulaganja u infrastrukturu i komplementarnih mera.
- Razvojni ciljevi SDIP-a su jačanje kapaciteta za integrisano upravljanje rečnim slivom i poboljšanjem saobraćajne povezanosti, zaštite od poplava i upravljanja pejzažom u odabranim slivovima korita rijeke Save i Drine. Ovaj projekat će realizovati oko 40 pod-projekata koji su od velike važnosti za programske ciljeve. Podprojekti se trebaju provoditi na nacionalnom nivou i imat će

kumulativne regionalne koristi. Podprojekti koji se odnose na zaštitu životne sredine i poplave prioritetizirani su na osnovu potencijala za prilagođavanje klimatskim promenama.

-
- Projekat se sastoji od četiri komponente kao što je opisano u nastavku:
-
- Komponenta 1: Integrisani razvoj koridora reke Save:
- Podkomponenta 1.1 Zaštita od poplave i upravljanje životnom sredinom,
- Podkomponenta 1.2 Poboljšanja plovnog puta,
-
- Komponenta 2: Integrisano upravljanje i razvoj koridora reke Drine:
- Podkomponenta 2.1 Zaštita od poplave i upravljanje zaštitom životne sredine,
- Podkomponenta 2.2 Integrirani razvoj sliva Drine.
-
- Komponenta 3: Priprema i upravljanje projektom:
- Podkomponenta 3.1 Priprema projekta,
- Podkomponenta 3.2 Jačanje institucija i upravljanje projektima,
-
- Komponenta 4: Regionalne aktivnosti
-
- Program će se sprovoditi u periodu od 10 godina, organizovano u dve faze. Faza 1 će se fokusirati na aktivnosti zaštite od poplava i upravljanja rečnim slivom na koridorima reke Save i Drine. Počeće se sa Brčko Distriktom (BiH), Srbijom, Crnom Gorom dok se drugi entiteti i zemlje mogu pridružiti čim postanu spremne. Faza 2 će se nadograditi na Fazu 1 i ojačati povezanost rečnih luka i upravljanje zaštitom životne sredine. Procenjeni trošak programa za obe faze je 298 miliona USD.
-
- U Srbiji SDIP će podržati sanaciju i stabilizaciju nasipa reke Save, mere zaštite od poplave na reci Drini i njenim pritokama, modernizaciju i proširenje kapaciteta u luci Sremska Mitrovica, i jaružanje, obuku na reci i poboljšanje plovnosti zajedno sa vezovima luke i na glavnom plovnom putu do / od luke. Misija je primila i pregledava projektну dokumentaciju za neke podprojekte kao što su, Šabac; Progar-Kupinovo; Klenak; i Popova Bara. Takođe, u toku su projekti za rekonstrukciju i dogradnju nasipa na Kolubari i Novom Beogradu i biće završeni do marta 2020. godine, uključujući zaštitne procene i tendersku dokumentaciju. Proces nabavke za izradu idejnog inženjerskog projekta, studije izvodljivosti, procene uticaja na životnu sredinu i druge pripremne dokumentacije za podprojekte u plovidbi i luci je u toku, a konsultanti se mobilisu. Do sada su dva podprojekta identifikovana kao zrela, radovi na zaštiti od poplave na levoj obali Save u Popovoj Bari i Jarku. U okviru RP pripremljenog za ova dva projekta biće navedeni detalji o GM.
-
- 1.2 Procenjeni uticaji raseljavanja i opravdanje RPF
-

- Predložene aktivnosti Projekta, zbog planirane prirode i opsega građevinskih radova, posebno u komponenti 1 projekta, mogu imati uticaj raseljavanja, možda uključujući kupovinu zemljišta, drugu nabavku privatne svojine i / ili preseljenje (tj. Građevine izgrađene ili na privatnim) ili javno zemljište, usevi, voćnjaci, itd.), fizičko preseljenje, ekonomsko raseljavanje, privremeno zauzimanje zemljišta i ograničen pristup lokalnim zajednicama ekonomskim resursima zbog promena u pristupu i korišćenju resursa. Međutim, u ovoj fazi planiranja projekta s obzirom da se veličinu, broj, obim i lokacija svih podprojekata ne mogu utvrditi, verovatna priroda ili veličina otkupa zemljišta ili ograničenja prilikom korišćenja zemljišta povezana sa projektom koji može izazvati fizičko i / ili ekonomsko raseljavanje je nepoznato, a kako je nemoguće proceniti uticaj raseljavanja, broj i kategorije raseljenih lica, ovaj RPF je spreman da razjasni principe raseljavanja, organizacione aranžmane i kriterijume za projektovanje koji će se primeniti na podprojekte i ublažiti potencijalne uticaje raseljavanja. Ovaj RPF je pripremljen u skladu sa pravnim sistemom, zakonima i procedurama Republike Srbije, u skladu sa ESS5 i dobrim međunarodnim praksama.
- Stoga se u ovom trenutku priprema RPF, a ne RP. Jednom kada se definišu pojedinačne komponente projekta i postanu dostupne informacije, takav će se okvir proširiti na posebne planove srazmerno potencijalnim rizicima i uticajima. Do fizičkog i / ili ekonomskog premeštanja neće doći dok Svetska banka ne dovrši planove koji zahtevaju ovaj ESS. Jednom kada budu poznate lokacije podprojekata, pristupiće se dvostepenom due diligencu kako je navedeno u ovom RPF-u, a biće pripremljeni pojedinačni RP-ovi koji su u skladu sa ovim RPF-om. Ovaj RPF takođe pruža obaveznu osnovu za izradu instrumenata za raseljavanje specifičnih za lokaciju tokom primene onih aktivnosti projekta koje vode ka preseljenju.
-
- 1.3 Ciljevi RPF-a
-
- Cilj ovog RPF-a je definisanje sveobuhvatnih principa, postupaka, aktivnosti, organizacione strukture i zahteva za kapacitetima tokom preseljenja, ako to treba, i njegov uticaj koji se može pripisati sprovođenju Projekta. Takođe pruža okvir za pojedinačne RP-ove koji će se pripremati u okviru podprojekata, ukoliko se pokaže potreba.
-
- Njegovi specifični ciljevi su sledeći:
-
- obezbeđenje procedure za odgovarajuću analizu i proveru primenljivosti ESS5;
- klasifikovanje zakonskih rešenja RS u slučajevima nevoljnog preseljenja i gubitka imovine, uključujući pravne i administrativne postupke i procenu nadoknade koja će se isplatiti za gubitak imovine;
- upoređenje sa ESS politikama preseljenja i međunarodnim dobrim praksama; i obezbediti način za premošćivanje praznina, ako postoje,
- identifikovati ključne institucije pored JUU, uključene tokom implementacije SDIP projekta, uključujući posebno zakonski ovlašćene državne institucije koje sprovode postupke i zaštitne mere procesa nenamernog preseljenja;

- definisanje kriterijuma za monitoring i evaluaciju kako bi se obezbedila usaglašenost sa međunarodnim dobrim praksama ESS5, ovim RPF-om i svakim narednim RP,
- predstavljanje kriterijuma prihvatljivosti PAP-a i matricu prava na nadoknadu u skladu sa vrstom gubitka; definisati osnovni proces identifikacije i procene pogođene imovine i vrednost nadoknade za nadoknadu gubitka imovine;
- obezbeđenje instrumenata za brzu i efikasnu naknadu po zamenksoj vrednosti za gubitak imovine ili pristup imovini;
- definisanje principa ublažavanja, uključujući osnove kako bi se sveo na najmanju meru uticaj na PAP tokom implementacije projekta, uključujući mere smernica za ublažavanje, predviđene za ugrožene grupe i žene;
- opis i pružanje uputstava za pripremu, postupak odobrenja, sadržinu i postupak implementacije RP ili drugih instrumenata nenamernog preseljenja u skladu sa ESS5, kao relevantnim;
- odrediti zahtev za javnim obelodanjivanjem, obelodanjivanjem dokumenata, učešćem javnosti i lokalnih zajednica u svim fazama pripreme projekta, uključujući obelodanjivanje i obradu RPF i RP;
- uključuju smernice za javne konsultacije u PAP zajednici tokom procesa nenamernog preseljenja i realizacije projekta koji mogu rezultirati gubitkom imovine
- Upostavljenje rodno osetljivih smernica za preseljenje kako bi se utvrdili različiti uticaji jer ekonomski i socijalni poremećaji ne dovode do jednakih teškoća za žene i muškarce;
- planiranje aktivnosti unutrašnjeg monitoringa tokom svih faza implementacije Projekta, posebno u vezi sa pitanjima preseljenja, očuvanjem zakonskog i po ovom definisanom RPF procesu, uključujući izveštavanje i procenu procesa preseljenja i spoljnog monitoringa i procene;
- prezentacija Mehanizma za podnošenje pritužbi na projektu (GM) koji će ljudima koji veruju da su pod negativnim uticajem Projekta i podprojekata obezbediti mogućnost da besplatno pokrenu pitanja, definisati proces žalbe i prava na žalbe, proces, tela i postupke dostupne PAP-ovi tokom celog ciklusa implementacije projekta, uključujući i povrtano izveštavanje.
-

1.4 Osnovni principi raseljavanja

-
- Ovaj RPF daje opšte i obavezujuće principe koji će se primenjivati u svim slučajevima fizičkog preseljenja, ekonomskog premeštanja i svih drugih štetnih socijalnih uticaja prouzrokovanih u svim fazama implementacije projekta. Ovi principi regulišu sve akcije JUU-a i njegovih predstavnika, njihovih podružnica ukoliko postoje, izvođača radova, svih ostalih državnih i lokalnih institucija uključenih u implementaciju Projekta.
-
- Temeljni principi koji vode preseljenje u SDIP su sledeći:
-

- Ako je moguće, sve preseljavanje treba izbegavati istraživanjem svih održivih alternativa ili, ako je to neizbežno, minimizirati nehotično preseljenje istraživanjem alternativa dizajna projekta sa ciljem da štetni efekti budu postignuti na najmanji neizbežni minimum.
- Kada se pojave neizbežni, štetni efekti i socijalni uticaj, sav gubitak imovine ublažit će se pravovremenom nadoknadom za gubitak imovine, najmanje po vrednosti zamene.
- PAP-ovima će se pomagati u njihovim naporima da poboljšaju ili barem obnove svoj životni standard i životni standard, realno, na nivoe pre preseljenja ili na nivoe koji su preovlađivali pre početka primene projekta, koji god da je viši.
- Pre eksproprijacije neophodne je pokušati sa neposrednom pogodbom sa pogođenim osobama sa ciljem da se izbegne administrativno ili sudski postupak i da se smanji uticaj na pogođene osobe.
- Preseljenje treba da je u skladu sa nacionalnim zakonima Srbije, ESS5 i prihvaćenim međunarodnim dobrim praksama. Tamo gde postoje razlike između njih, primenjuju se strože odredbe. Kao osnovno pravilo, u okviru ovog RPF-a, tokom implementacije Projekta, uvek će preovlađivati politika koja najviše koristi od PAP-a.
- Jedinica za implementaciju projekta će biti uključena u sve aktivnosti preseljenja i u najranijoj fazi projekta, kako bi se omogućilo ekonomično, efikasno i blagovremeno sprovođenje principa i ciljeva postavljenih ovim RPF-om, kao i za promovisanje inovativnih pristupa za poboljšavajući životni standard i životni standard onih koji su pogođeni nevoljnim raseljavanjem.
- Projekat će poboljšati životne uslove siromašnih ili ugroženih osoba koje fizički raseljeni
- obezbeđivanjem adekvatnog smeštaja, pristupom uslugama i objektima i sigurnošću imanja.
- Dodatna posebna podrška biće pružena ugroženim grupama i / ili osobama pogođenim Projektom, tokom procesa preseljenja, kao i tokom implementacije svih faza Projekta, prema njihovoj specifičnoj ranjivosti.
- Projekat će osigurati rodno osjetljiv pristup uključivanjem žena, u sve javne konsultacije i diskusije o konkretnim merama ublažavanja. Sve aktivnosti u ovom RPF-u imaće za cilj da budu rodno prilagođene, s ciljem da se osnaže žene i pruži im mogućnost da učestvuju u merama ublažavanja predviđenim za posledice preseljenja. Dokumentacija o vlasništvu ili korišćenju, kao što su imovinski akti i ugovori (uključujući bankovne račune uspostavljene za plaćanje naknade), biće izdata na ime oba supružnika, ukoliko su oduzete imovine deo bračne imovine oba supružnika. Ostala pomoć u preseljavanju, kao što su obuke, pristup kreditnim mogućnostima i mogućnostima zapošljavanja biće na raspolaganju podjednako dostupnim muškarcima i ženama i prilagođava se njihovim potrebama.
- Sve aktivnosti preseljenja planirane su i sprovedene uz odgovarajuće otkrivanje informacija, smislene konsultacije i informisano učešće onih koji su pogođeni.
- U skladu sa ovim RPF-om, pripremiće se RP i drugi instrumenti za preseljenje, prema potrebi. Ovaj RPF, RP i drugi instrument preseljenja, bilo koji drugi, biće javno objavljen tokom javnih konsultacija koje su održane pre njegovog konačnog odobrenja i pre početka radova koji uzrokuju fizičko ili ekonomsko

premeštanje, kako bi se omogućilo pogođenim osobama i zainteresovanim stranama da učestvuju u razvoju projekta , planiranje i sprovođenje programa preseljenja.

- Dostupan GM će biti razvijen za pritužbe pre početka bilo kakvih građevinskih radova koji mogu izazvati relevantno fizičko ili ekonomsko premeštanje po ovom RPF. Tokom ciklusa implementacije i preseljenja projekta, zainteresovanim stranama će se pružiti potpune informacije o njihovim pravima, mogućnostima i procedurama za pritužbe. Sve pritužbe biće razmatrane tokom aktivnosti na implementaciji i preseljenju.
- Sve aktivnosti preseljenja treba zamišljati i sprovoditi kao održive projekte obezbeđivanjem dovoljnih resursa za investiranje kako bi se omogućilo u potpunosti ostvariti principe i ciljeve preseljenja definisani ovim RPF i RP.
-

2. Pravni okvir

2.1 Nacionalni okvir za raseljavanje

-
- Ustav Republike Srbije¹
- Donet 2006. godine (ustav je odobren na ustavnom referendumu 2006., održanom od 28. do 29. oktobra. Narodna skupština Srbije zvanično je proglašena 8. novembra 2006. godine), Ustav RS proglašava vladavinu zakona i socijalna pravda, principi građanske demokratije, ljudska i manjinska prava i slobode i posvećenost evropskim principima i vrijednostima.
- Član 58. generalno priznaje garancije za mirno vlasništvo osobe i druga imovinska prava stečena zakonom. Navodi da se imovinska prava mogu opozvati ili ograničiti samo ako je to u javnom interesu, utvrđeno zakonom i uz naknadu koja je jednaka tržišnoj vrednosti najmanje. Treba naglasiti da Ustav RS utvrđuje isplatu naknade na nivou definisanom ne manje od „tržišne vrednosti“. Kao takva, ovo je važna odredba za premošćivanje razlika između srpskih zakona i standarda preseljenja Svetske Britanije koji su sadržani u ESS5, kao što će biti predstavljeno kasnije u ovom dokumentu. Odredbe Ustava ne razlikuju formalne od neformalnih svojstava relevantnih iz perspektive građevina izgrađenih bez građevinske dozvole, što je praksa uobičajena u poslednjih 30 godina u Srbiji. Ustav dalje predviđa da se sva ljudska prava (uključujući i pravo vlasništva) i prava manjina zagantovana Ustavom direktno sprovode.
- Podjednako je značajan i član 16. koji kaže da će sva opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava i ratifikovani međunarodni ugovori biti sastavni deo pravnog sistema u Republici Srbiji i direktno se primenjivati. Ova odredba omogućava direktnu primenu standarda i politika ESS za preseljenje, odredbe ovog RPF-a i pojedinih RP-ova pored postojećih srpskih zakona i najvažnije načine premošćivanja razlika između njih ukoliko se te politike preseljenja SB-a i

¹ <https://www.ilo.org/dyn/natlex/docs/ELECTRONIC/74694/119555/F838981147/SRB74694%20Eng.pdf> provides English version for review, last accessed October 9, 2019.

ovaj RPF smatraju sastavnim delom bilo koji budući ugovor o zajmu sa Svetskom bankom, nakon što ga odobri, potpiše i ratifikuje parlament.

-
- Zakon o javnoj svojini²

Objavljen u "Službenom glasniku RS", br. 72/2011, 88/2013, 105/2014, 104/2016 - drugi zakon, 108/2016, 113/2017 i 95/2018, on propisuje osnovne odredbe o javnom vlasništvu i druge vlasnička prava države, autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave.

-
- Zakon o osnovama imovinsko-pravnih odnosa³
- Zakon o osnovama imovinsko-pravnih odnosa („Službeni glasnik SFRJ“, br. 6/80, 36/90, „Službeni glasnik SRJ“, br. 29/96 i „Službeni glasnik RS“, br. 115 / 2005) propisuje osnovne odredbe vlasničkih odnosa, uključujući supstancu prava vlasništva, subjekte prava svojine, suvlasništvo i zajedničko vlasničko pravo, sticanje prava vlasništva, prava na prinose koji proizilaze iz owned thing, possession rights, vlasništvo stečeno nepovoljnim posjedom, vlasnički odnosi koji nastaju u situacijama kada su građevine sagrađene na tuđem zemljištu, zaštita vlasničkih prava, zaštita posjeda, prestanak vlasničkih prava, itd. Najvažnije odredbe ovog zakona od znatnog uticaja na doseljenje. Proces i primena VB standarda su odredbe o vlasničkim pravima stečenim građenjem (za neformalno građene objekte), odredbe o zakonskom institutu zajedničke supružničke imovine na imovini stečenoj tokom venčanja itd.
-
- ‘Zakon o planiranju I izgradnji⁴
- Zakon o planiranju i izgradnji objavljen je u „Službenom glasniku RS“, br. 72/09 od 3. septembra 2009. godine, ispravljen „Službeni glasnik br. 81/09 (Popravak), izmenjen presudom Ustavnog suda RS 64/10 (CC), 24/11, 121/12, 42/13 (CC), 50/13 (CC), 98/13 (CC), 132/14 145/14, 83/2018, 31/2019 i 37 / 2019. godine (KZ) i uređuje sledeća pitanja: uslovi i modaliteti prostornog planiranja i razvoja, izrada planova opšte i detaljne regulacije, razvoj i upotreba građevinskog zemljišta i izgradnja objekata, pretežno korišćenje zemljišta na zemljištu ima višestruku upotrebu, javnu upotrebu zemljišta i druga pitanja od značaja za razvoj prostora, uređenje pejzaža i upotrebu građevinskog zemljišta i izgradnju objekata.
-
- Zakon o legalizaciji objekata ⁵
- Zakon o legalizaciji objekata, objavljen u „Službenom glasniku RS“, br. 96/15 od 26. novembra 2015. i 83/18, uređuje uslove, postupak i način za legalizaciju zgrada, delova zgrada, pomoćnih objekata i drugih građevina izgrađenih bez građevinska ili građevinska dozvola. Običaj gradnje kompletnih zgrada (kuća, prodavnica, čak i stambenih zgrada) ili dodavanja pomoćnih zgrada postojećoj, legalnoj zgradi (garaža, dodatni podovi na kućama ili sobama) bez građevinske dozvole postao je sasvim uobičajen u poslednjih 30 godina. Tokom godina vlade

² https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_javnoj_svojini.html, last accessed October 9, 2019

³ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_osnovama_svojinskopravnih_odnosa.html, ibid

⁴ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_planiranju_i_izgradnji.html, ibid

⁵ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_ozakonjenju_objekata.html, last accessed October 9, 2019

su zražavale nameru da legalizuju sve nelegalno izgrađene zgrade, ako su izgrađene na sopstvenom zemljištu i / ili uz saglasnost vlasnika, ali većina zgrada još nije legalizovana. Nema sumnje da će, ukoliko projekat ima bilo kakav uticaj preseljenja, deo imovine biti zgrade bez građevinskih dozvola, tako da odredbe ovog zakona mogu biti važne, ali u tim slučajevima, RPF, u pogledu prihvatljivosti, preovlađuje ako strožiji. Ovaj zakon sada nameće ograničenja prenosa prava na objekte izgrađene bez građevinskih dozvola. U skladu sa članom 28, sve strukture koje su predmet formalnog postupka legalizacije biće u roku od šest meseci registrovane od strane nadležnog katastarskog organa, uz napomenu da je zabranjena bilo kakva komercijalna transakcija u pogledu prenosa vlasništva. Ovo SSS iskustvo na projektu koji finansira FERP VB dokazuje da je praksa izgradnje građevina ili dela građevina vrlo česta na parcelama u javnom vlasništvu koje su deo rečnih korita i korita u urbanim zajednicama, pa se može očekivati da ovakvi slučajevi uticaja nastanu i u ovom Projektu, na reci Savi i Drini.

- Zakon o vanparničnom postupku⁶

Zakon o vanparničnom postupku („Službeni glasnik SRS“, br. 25/82 i 48/88, izmenjen „Službeni glasnik RS“, br. 46/95, 18/2005, 85/2012, 45/2013, 55/2014, 6/2015 i 106/2015) definiše pravila po kojima sudovi odlučuju o ličnim, porodičnim, imovinska i druga prava i zakonski interesi koji se rešavaju vanparničnim postupkom, u skladu sa zakonom. U skladu sa ovim zakonom, sud u vanparničnom postupku utvrđuje naknadu za ekspropriisanu imovinu nakon što utvrdi važne činjenice i odobri odluku kojom se definišu vrsta i visina naknade. Prema ovom zakonu, učesnici mogu zaključiti sporazum o vrsti i visini naknade, a sud će svoju odluku zasnovati na njihovom sporazumu, ako sud utvrdi da sporazum nije u suprotnosti sa obaveznim propisima. Slijedeći proklamovane standarde i principe preseljenja ESS5, koje je ovaj RPF odobrio u Poglavlju 1.4, institucija RS koja je zadužena za postupak otkupa zemljišta biće dužna da se potruži da postigne sporazum o nagodbi sa prethodnim vlasnicima imovine, u skladu sa zakonom o eksproprijaciji pre upravni postupak (kako će biti opisano u narednom poglavlju 2.2) ili u skladu sa ovim zakonom.

- Zakon o opštem upravnom postupku⁷

Zakon koji je na snazi usvojen je 2016. godine ("Službeni glasnik RS br. 18/16 i autentična interpretacija zakona - 95/2018") definiše pravila i postupke koje moraju primijeniti državne vlasti prilikom odlučivanja o pravima, obavezama ili pravnim interesima fizička, pravna ili druga strana, u okviru upravnih postupaka Odluke organa uprave usvajaju se u obliku uredbe, nakon okončanja postupka predviđenog ovim zakonom, a stranka ima pravo žalbe protiv prvobitne odluke. Ovaj zakon administrativno reguliše postupak eksproprijacije.

- Zakono državnom premeru I katastru⁸

⁶ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_vanparnicnom_postupku.html, last accessed October 9, 2019

⁷ <https://www.paragraf.rs/propisi/zakon-o-opstem-upravnom-postupku.html>, ibid

⁸ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_drzavnom_premeru_i_katastru.html, last accessed October 9, 2019

Zakon koji je na snazi usvojen je 2016. godine ("Službeni glasnik RS br. 18/16 i autentična interpretacija zakona - 95/2018") definisao pravila i postupke koji su morali da primene državne vlasti prilikom odlučivanja o pravima, obaveznim ili pravim interesima fizičke, Pravna ili druga strana, u okviru upravnih postupaka Odluke organa uprave usvajaju se u obliku uredbe, nakon što je postupak predlaganja predviđen ovim zakonom, a stranka ima pravo žalbe protiv prvobitnih odluka. Ovaj zakon administrativno reguliše postupak eksproprijacije.2.2 Postupak eksproprijacije u Srbiji

- Zakon o eksproprijaciji ⁹

(usvojen 1995. Stupio na snagu 1. januara 1996. izmenjen u martu 2001., martu 2009., 2013. presudom Ustavnog suda, a 2016. - sa autentičnim tumačenjem) omogućava državnim institucijama da steknu imovinu za projekte za koje se smatra da su u javnom interesu, istovremeno štiteći interese svih osoba sa formalnim pravom, čija se imovina treba eksproprijirati. Zakon o eksproprijaciji ne koristi termin "prisilno preseljavanje", već umesto toga koristi termin "eksproprijacija" i zasniva se na administrativnoj moći države da pravu svojine ograniči, a zakon takođe uključuje princip nadoknade po "tržišnoj ceni" imovine umesto "troška zamene" korišćen u ESS5.

2.2.1 Glavne odlike Zakona

U nastavku su date ključne odredbe Zakona o eksproprijaciji:

- Nepokretna imovina (definisana kao zemljište, zgrade i druge građevine, uključujući višegodišnje biljke, useve, seču šuma itd.) Može se eksproprijirati samo nakon što se zakonom ili pojedinačnom odlukom Vlade RS utvrđen javni interes. Javni interes može se utvrditi ukoliko je izgradnja objekta namenjena komunalnoj infrastrukturi, obrazovanju, javnom zdravstvu, socijalnoj zaštiti, kulturi, vodoprivredi, sportu, saobraćaju, snabdevanju, nacionalnoj odbrani, potrebama lokalne / državne uprave, zaštiti životne sredine, zaštiti od vremenskih prilika - povezana šteta, istraživanje ili eksploatacija mineralnih sirovina, zemljišta potrebnog za preseljavanje ljudi koji poseduju bogatstvo minerala, imovine koja je potrebna za određena zajednička ulaganja i stanogradnje za socijalno ugrožene.
- Kao potencijalnog korisnika eksproprijacije zakon priznaje Republiku Srbiju, autonomnu pokrajinu Vojvodinu, gradove, grad Beograd, opštine, javne fondove, javna preduzeća, preduzeća koja osnivaju javna preduzeća, kao i za kompanije sa većinskim državnim kapitalom osnovane od pomenutih državnih institucija.
- Eksproprijacija može biti potpuna ili nepotpuna. Potpuna eksproprijacija omogućava BO da stekne vlasništvo nad izvlaštenom imovinom, dok vlasništvo vlasnika i druga prava prestaju da postoje. Nepotpuna eksproprijacija pruža CG specifičnim službenopravnim pravima na zemljište i građevine, kao i zakup zemljišta na određeno vreme (ne duže od tri godine u oba slučaja). Na kraju perioda služnosti

⁹ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_eksproprijaciji.html, ibid

ili zakupa, prava vlasništva nad imovinom vraćaju se vlasniku i moraju se vratiti u stanje pre eksproprijacije.

- Vlasnici nepokretne imovine koja je delimično oduzeta imaju pravo da zatraže eksproprijaciju preostale imovine i dobiju odgovarajuću nadoknadu u slučaju kada je eksproprijacija pogoršala njihovo ekonomsko stanje ili je preostali deo imovine postao neizdrživ. Krajnji datum za podnošenje takvog zahteva je dve godine nakon izgradnje objekta koji je izazvao eksproprijaciju ili je u roku od dve godine od završetka građevinskih radova. Kao opšte pravilo, nadoknada se zasniva na gotovini, osim ako je zakonom drugačije određeno. Kada je poljoprivredno zemljište predmet eksproprijacije za izgradnju linearnih infrastrukturnih objekata (putevi, autoputi, cevovodi, itd.), Kao osnovna ponuda nudi se odgovarajuće poljoprivredno zemljište iste vrste i kvaliteta, ili odgovarajuća vrednost u području ili okolini vrsta kompenzacije. Ako takvo zemljište nije dostupno, nadoknada će se tada ponuditi u gotovini
- Zakupcima stanova u društvenom ili državnom vlasništvu ili osoba sa stanarskim pravima u stambenoj zgradi ili stanu koji su predmet eksproprijacije, prava stanarskog prava (korišćenja, zakupa ili stanarskog prava) iste ili ekvivalentne biće obezbeđena,
- Oduzimanje imovine nije dozvoljeno pre dana kad odluka o naknadi postane pravosnažna ili pre datuma zaključivanja sporazuma o naknadi za eksproprišanu imovinu, osim ako zakonom nije drugačije određeno. Ovo se ne primenjuje u slučajevima fizičkog preseljenja. Postoje izuzetni slučajevi koji omogućavaju BO da stupi u posed eksproprišane nepokretnosti odmah po konačnoj odluci o eksproprijaciji, pod uslovom da je BO definisao osnov za naknadu u skladu sa odredbama zakona.

2.2.2 Postupak eksproprijacije

Ovo je detaljna prezentacija procesa eksproprijacije, kako je definisano zakonom o eksproprijaciji:

- Utvrđivanje javnog interesa: Narodna skupština RS-a donošenjem zakona, odnosno Vlada RS svojom odlukom, u roku od 90 dana utvrđuje javni interes za određeni razvojni projekat, čime se omogućava eksproprijacija za sticanje nepokretnosti . Zakon o eksproprijaciji navodi institucije, entitete i tela koja ispunjavaju uslove za korisnike eksproprijacije.
- Početak postupka: Postupak započinje podnošenjem zahteva za eksproprijaciju nadležnom upravnom organu (opštinskoj administraciji u kojoj se imovina nalazi) od strane korisnika eksproprijacije. Zahtev mora da sadrži, između ostalih podataka, tačnu specifikaciju vlasnika i imovine za koju se predlaže eksproprijacija, i dokaze o odgovarajućim sredstvima koja su na raspolaganju za nadoknadu bilo kroz obezbeđena sredstva u budžetu, ili bankarskom garancijom, koja obezbeđuje isplatu naknade, u skladu sa sa propisima koji regulišu javne finansije.
- Angažovanje zainteresovanih strana: Pre nego što odluči o zahtevu, nadležni organ će održati javnu raspravu kojim će se omogućiti vlasnicima nepokretne imovine da budu obavesteni o svim činjenicama od značaja za eksproprijaciju imovine. Ako su ispunjeni svi uslovi, donosi se odluka o eksproprijaciji.

Naknada: BO će dostaviti pismene ponude za nadoknadu u roku od 15 dana od pravne važnosti odluke o eksproprijaciji na osnovu procene imovine donesene od strane nadležnih organa.

- Opštinska vlast će bez odlaganja dostaviti vlasniku kopiju ponude i prikupljaće informacije koje mogu biti od značaja za naknadu od administrativnih i drugih institucija i organizacija. Sporazum o kompenzaciji ne može biti u suprotnosti sa Zakonom o eksproprijaciji.
- Kompetentnost pravosudnog sistema. Ako sporazum ne bude postignut u roku od dva meseca od dana pravomoćnosti odluke o eksproprijaciji, opštinska uprava će po službenoj dužnosti bez odlaganja proslediti takav slučaj nadležnom opštinskom sudu koji će utvrditi i odlučiti o nadoknadi. Ovaj postupak je, kao što je spomenuto, vođen Zakonom o vanparničnom postupku.

2.3 Standardi WB o pribavljanju zemljišta, restrikcijama u korišćenju zemljišta I nevoljnom raseljavanju (ESS5)

All WB financed projects involving Land Acquisition, Restrictions on Land Use and Involuntary Resettlement involuntary resettlement are subject to ESS5¹⁰. The applicability of ESS5 is established during the environmental and social assessment described in ESS1. The ESS requires the Borrower to produce a Social Analysis to identify significant social issues in the existing project or activities, and assess their current status, specifically in terms of meeting the requirements of the ESSs, including social impacts that includes Land Acquisition, Restrictions on Land Use and Involuntary Resettlement involuntary resettlement.

The SA will also include facilities or activities that are not funded as part of the project, to determine if the WB ESS should apply to such activities equally as Associated Facilities in the meaning assigned to that term by the ESS. For the purpose of ESS and Bank projects, the term “Associated Facilities” means facilities or activities that are not funded as part of the project and, in the judgment of the Bank, if they are: (a) directly and significantly related to the project; and (b) carried out, or planned to be carried out, contemporaneously with the project; and (c) necessary for the project to be viable and would not have been constructed, expanded or conducted if the project did not exist.

The policy describes the procedures and instruments for mitigating negative economic and social issues that may arise. ESS5 is triggered in all cases when land acquisition or restrictions on land use that may cause physical displacement (relocation, loss of residential land or loss of shelter), economic displacement (loss of land, assets or access to assets, leading to loss of income sources or other means of livelihood), or both.

The overall objectives of ESS5 are the following:

- To avoid involuntary resettlement or, when unavoidable, minimize involuntary resettlement by exploring project design alternatives.
- To avoid forced eviction.

¹⁰ <http://pubdocs.worldbank.org/en/837721522762050108/Environmental-and-Social-Framework.pdf#page=29&zoom=80>

- To mitigate unavoidable adverse social and economic impacts from land acquisition or restrictions on land use by: (a) providing timely compensation for loss of assets at replacement cost and (b) assisting displaced persons in their efforts to improve, or at least restore, their livelihoods and living standards, in real terms, to pre-displacement levels or to levels prevailing prior to the beginning of project implementation, whichever is higher.
- To improve living conditions of poor or vulnerable persons who are physically displaced, through provision of adequate housing, access to services and facilities, and security of tenure.
- To conceive and execute resettlement activities as sustainable development programs, providing sufficient investment resources to enable displaced persons to benefit directly from the project, as the nature of the project may warrant.
- To ensure that resettlement activities are planned and implemented with appropriate disclosure of information, meaningful consultation, and the informed participation of those affected.

2.4 Analiza razlika

Ciljevi ESS5 jasni su u svom cilju da izbegnu nenamerno preseljavanje izazvano merama za otkup zemljišta gde god je to izvedivo, a ako to nije moguće, da primene takve kompenzacione principe za uticaje na sve PAP i da im vrate sredstva za život barem na nivo predprojekta . Generalno, institucionalni okvir za eksproprijaciju u Srbiji nije u potpunosti u skladu sa ESS5, a najočitije razlike se odnose na zahteve za nadoknadom nadoknađujućih troškova za zemlju u odnosu na nacionalni zahtev za kompenzacijom zemljišta po tržišnoj vrednosti bez plaćanje poreza i naknada kao dela kompenzacionog paketa. Pored toga, nacionalni zakon uključuje smanjenje vrednosti za građevine amortizacijom i ne priznaje neformalne korisnike, stanare i naselja. Takođe ne zahteva mehanizam žalbe specifičan za projekat, procenu socijalnog uticaja, podatke razvrstane po polovima, ima ograničen proces javnih konsultacija i ne pruža se pomoć ugroženim osobama ili grupama.

Tabela u nastavku daje pregled specifičnih razlika između nacionalnog zakona o eksproprijaciji u odnosu na ESS5 i preporuka za otklanjanje i / ili ublažavanje radi ispunjavanja zahteva ESS5.

Table 1 - Gap analysis

Predmet	Domaće zakonodavstvo	WB ESS5 I dobra međunarodna praksa preseljenja	Razlike I mere za njihovo premošćavanje
Instrumenti raseljavanja, census i socioekonomska analiza	Jedini dokumenti koji se pripremaju deo građevinskog projekta, elaborat i eksproprijacije je popis zemljišta i formalnih vlasnika bez obrade socio-ekonomskih pitanja.	Plan preseljenja pripremlja se proporcionalno rizicima i uticajima povezanim sa (pod) projektima. Tamo gde je verovatnoća, priroda ili veličina otkupa zemljišta ili ograničenja korišćenja zemljišta nije poznato priprema se RPF. Popis i socioekonomsko istraživanje moraju se sprovesti da bi se identifikovali svi PAP-ovi, njihove demografske i socioekonomske karakteristike, popis imovine na koju se odnosi, veličina gubitaka i obim raseljenja, informacije o ranjivim grupama ili osobama i dodatne studije koje Banka može smatrati relevantnim.	Ovaj RPF i RP-ovi za lokaciju, ako je potrebno, biće razvijeni prema ESS5, pored nacionalnih zakonskih zahteva. Popis stanovništva i socioekonomsko istraživanje sprovedeno u skladu sa zahtevima Svetske banke, pored zahteva u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom

Predmet	Domaće zakonodavstvo	WB ESS5 I dobra međunarodna praksa preseljenja	Razlike I mere za njihovo premošćavanje
Izbegavanja umanjene nevoljnog raseljavanja	I Ne postoje posebni zahtevi za minimiziranje nenamernog preseljenja, osim pomenutog	Trebalo bi izbegavati nenamerno raseljavanje tamo gde je to izvedivo ili ga svesti na minimum, istražujući sve održive alternativne nacрте projekata. Zajmoprimac će razmotriti izvodljive alternativne nacрте projekata da bi izbegao ili bar smanjio raseljavanje.	JUP će nastojati da minimizira fizičko i / ili ekonomsko raseljavanje. Sve alternative i mere koje se istražuju radi izbegavanja ili minimiziranja negativnog uticaja biće evidentirane u internom periodičnom (mesečnom ili tromesečnom) izveštaju koji zahteva SB.
Javne konsultacije o instrumentima preseljenja	Formalni vlasnici kontaktiraju se samo u samom procesu eksproprijacije, osim faza prostornog planiranja po Zakonu o planiranju i izgradnji nema zahteva za javnu raspravu	Značajne konsultacije sa pogodnim osobama i zajednicama, lokalnim vlastima i drugim zainteresovanim stranama moraju se sprovesti tokom pripreme i primene instrumenata za raseljavanje i tokom svih faza Projekta.	Nacionalno zakonodavstvo ne zahteva javne konsultacije sa pogodnim osobama i zajednicama u obimu i doseg u onih predviđenih ESS-om. Jedinica za implementaciju projekata će objaviti RPF i RAP (ako je primenljivo) PAP-om i zainteresovanim stranama i sprovesti konsultativne sastanke kako je opisano u ovom RPF-u tokom svih faza Projekta.

Predmet	Domaće zakonodavstvo	WB ESS5 I dobra međunarodna praksa preseljenja	Razlike I mere za njihovo premošćavanje
Krajnji datum za podobnost i popis stanovništva	<p>Zakon o eksproprijaciji u RS predviđa da nakon dana podnošenja prijedloga za eksproprijaciju od strane korisnika eksproprijacije nadležnoj opštini, sve investicije koje vlasnici izvrše nakon što dobiju informacije o prijedlogu eksproprijacije neće biti nadoknađene, osim potrebnih troškova.</p>	<p>Obično je krajnji datum kada počinje popis stanovništva, ali to bi mogao biti i datum kada je projektno područje definisano, pre popisa, pod uslovom da je došlo do efikasnog javnog širenja podataka o tom području i sistematičnog i kontinuiranog širenja nakon toga da se spreči dalji priliv stanovništva.</p>	<p>Taj presek biće datum početka popisa. Ovo će biti javno objavljeno i objavljeno od strane BO u lokalnim novinama, a obavestit će sve vlasnike i korisnike o pokretanju procesa eksproprijacije, datumu prekida i kontaktirati radi daljeg informisanja. Ove informacije će uključivati postavljena upozorenja da osobe koje se nastane u projektnom području nakon prekidnog roka mogu biti izložene.</p>
Pravo na naknadu	<p>Zakonom o eksproprijaciji priznaju se samo formalni nosioci prava i nosioci prava prepoznatljivih po nacionalnim zakonima (faktičko vlasništvo).</p>	<p>Pored formalnih vlasnika, ESS5 takođe prepoznaje one koji nemaju prepoznatljivo zakonsko pravo ili zahtevaju zemljište koje poseduju na presečni datum kao podobno za pomoć pri preseljavanju i sanaciji i nadoknadu za gubitak nezemaljske imovine po zamenljivoj vrednosti.</p>	<p>Naknada i pomoć PAP-ovima bez zakonskog prava ili potraživanja vršiće se po principima i pravima navedenim u matrici prava ovog RPF-a, ako su one prisutne na području zahvaćenom projektom u trenutku preseka. Biće sproveden popis imovine i procena njihovih pogođenih svojstava, a sve mere biće evidentirane u internom periodičnom (mesečnom ili tromesečnom) izveštaju o napretku projekta.</p>

Predmet	Domaće zakonodavstvo	WB ESS5 I dobra međunarodna praksa preseljenja	Razlike I mere za njihovo premošćavanje
Metodologija procene	<p>Naknada za gubitak imovine treba da bude najmanje jednaka tržišnoj ceni.</p> <p>Amortizacija se oduzima od naknade (ili uključuje smanjenjem procene vrednosti tržišne cene). Zakon o eksproprijaciji ne pominje posebno nadoknadu troškova bilo koje takse za registraciju i poreza na prenos.</p>	<p>Naknada bi trebala biti jednaka punom zamenskom trošku bez amortizacije.</p>	<p>Naknada i pomoć za PAP će biti najmanje jednaka zamenskoj vrednosti kao što je predviđeno u matrici prava ovog RPF-a.</p>
Depozitni račun	<p>Ne postoji obaveza za depozitnim računom . Međutim, BO mora da dostavi dokaz o finansijskim sredstvima za naknadu pre početka eksproprijacije. Ako postoji sudski postupak oko vrednosti naknade, sud može naložiti polaganje sredstava u sudski deposit.</p>	<p>Ukoliko postoje značajne poteškoće u vezi sa isplatom naknade određenim pogođenim osobama, izuzetno, uz prethodni dogovor Banke, JU može deponovati nadoknadu (uvećane za iznos rezerve) na depozitni ili sličan račun</p>	<p>Sredstva za naknadu kako to zahteva RP / RPF, uključujući I rezervu, mogu se položiti na račune koji nose kamate, ako je potrebno, ali samo u izuzetnim okolnostima i uz prethodno odobrenje SB. Nadoknada stavljena u deponovanje biće dostupna pravovremeno podobnim licima kako se sporna pitanja budu rešavala.</p>

Predmet	Domaće zakonodavstvo	WB ESS5 I dobra međunarodna praksa preseljenja	Razlike I mere za njihovo premošćavanje
Stupanje u posed	<p>U posed eksproprisane nepokretnosti se može stupiti kada je sporazum o naknadi zaključen ili kada je odluka o naknadi doneta u sudskom postupku postane pravosnažna. Međutim, ako BoE može dokazati hitnost ili da će pretrpeti štetu usled nestupanja u posed, administrativni organ nadležan za eksproprijaciju može dozvoliti posedovanje pre plaćanja naknade, što se u praksi često dešava</p>	<p>Pravilo je da se u posed stupa tek nakon potpune isplate naknade. U određenim slučajevima mogu postojati značajne poteškoće koje se odnose na isplatu naknade određenim pogođenim osobama, na primer, kada su napori da se kontaktiraju vlasnici propali, gde su pogođene osobe odbole nadoknadu koja im je ponuđena u skladu sa odobreni planom, ili kada sporovi u vezi sa vlasništvom nad zemljom ili imovinom podležu dugotrajnim pravnim postupcima, Zajmoprimcu se može dozvoliti da uđe u posed ali samo uz prethodnu saglasnost Svetske banke i nakon što pokaže da su odgovarajuća sredstva stavljena na depozitni račun.</p>	<p>Pravilo je da se u posed može stupiti nakon isplate naknade. Ako je ponuda odbijena, zemljište i srodna imovina mogu se uzeti nakon što su sredstva jednaka ponuđenom uvećana za 10% osigurana i položena na depozitni račun, i uz prethodno odobrenje SB, a MF je odobrilo takvo uzimanje donošenjem odluke u skladu sa Zakonom.</p>

Predmet	Domaće zakonodavstvo	WB ESS5 I dobra međunarodna praksa preseljenja	Razlike I mere za njihovo premošćavanje
Naknada za period prilagođavanja	Zakon o eksproprijaciji ne priznaje naknadu za period prilagođavanja.	Prelazna podrška biće pružena po potrebi svim ekonomski raseljenim licima, na osnovu razumne procene vremena potrebnog za obnavljanje njihovih mogućnosti ostvarivanja prihoda, nivoa proizvodnje i životnog standarda. Ovo može uključivati plaćanje izgubljenog useva i izgubljenih prirodnih resursa, isplatu izgubljene dobiti za preduzeća ili isplatu izgubljene zarade zaposlenima pogođenim selidbom preduzeća.	JPIU će osigurati da raseljena lica dobiju prelaznu podršku u skladu sa ovim RPF.
Gubitak koristi i prihoda za radnike i zaposlene	Nema posebnih zakonskih zahteva	Pored nadoknade uz punu nadoknadu i tranzicionu podršku, raseljenim licima mora se pomoći u njihovim naporima da poboljšaju, ili barem obnove svoje izvore prihoda i životni standard.	Svaki RP specifičan za lokaciju uključuje mere i kreira adekvatnu podršku i pomoć razmjernu uticaju, kao način da se premosti jaz, a sve mere moraju biti demonstrirane i dokumentovane na zadovoljstvo Svetske banke.

Predmet	Domaće zakonodavstvo	WB ESS5 I dobra međunarodna praksa preseljenja	Razlike I mere za njihovo premošćavanje
ROdni aspekti	Muškarci i žene imaju jednaka prava u Republici Srbiji, uključujući pravo na imovinu	<p>Statvovi I mišljenje žena mora se čuti I prikupiti tokom konsultacija i njihovi interesi uzeti u obzir u svim aspektima.</p> <p>Dokumentacija o vlasništvu i kompenzaciji treba da glasi na ime oba supružnika kad god je to moguće, a druga pomoć u preseljavanju, kao što su obuke I usavršavanje, pristup kreditnim sposobnostima i mogućnostima zaposlenja, treba da budu jednako dostupne ženama i prilagođene njihovim potrebama.</p>	<p>Posebno u nekim ruralnim oblastima, učešće žena u konsultacijama može biti ograničeno. Ukoliko je potrebno mogu se održati javne konsultacije namenjene isključivo ženama.</p> <p>Dokumentacija o vlasništvu I naknadi treba biti izdata na ime oba supružnika, a druga pomoć u preseljavanju, kao što su obuke, pristup kreditnim sposobnostima i mogućnostima zapošljavanja, jednako mora biti na raspolaganju I ženama I prilagođena njihovim potrebama.</p>

Predmet	Domaće zakonodavstvo	WB ESS5 I dobra međunarodna praksa preseljenja	Razlike I mere za njihovo premošćavanje
<p>Žalbeni mehanizam (GM)</p>	<p>Ne postoji uslov da postoji mehanizam za podnošenje pritužbi, osim institucionalnog.</p>	<p>Zajmoprimac će osigurati da postoji mehanizam za podnošenje pritužbi za projekat, u skladu sa ESS10 što je ranije moguće u razvoju projekta, kako bi se blagovremeno rešile posebne zabrinutosti oko mera nadoknade, preseljenja ili obnavljanja sredstava za život, koje su raseljena lica (ili drugi) podigli. .</p>	<p>Jedinica za implementaciju projekata će uspostaviti mehanizam za pritužbu projekata kako je opisano u RPF-u s obzirom na rizike i štetne uticaje projekta. Uspostavit će se odgovarajući, pristupačni (besplatni) i pristupačni postupci za rešavanje problema i pritužbi; takvi mehanizmi za podnošenje pritužbi trebalo bi da uzmu u obzir dostupnost pravnih sredstava i zajednicu i tradicionalne mehanizme za rešavanje sporova.</p>

Predmet	Domaće zakonodavstvo	WB ESS5 I dobra međunarodna praksa preseljenja	Razlike I mere za njihovo premošćavanje
Monitoring ocena	& Zakoni RS-a ne zahtevaju praćenje eksproprijacije	Zajmoprimac će uspostaviti procedure za nadgledanje i procenu primene plana i preduzeće korektivne mere po potrebi tokom primene radi postizanja ciljeva ovog ESS-a. Opseg aktivnosti praćenja biće srazmeran rizicima i uticajima projekta. Za sve projekte sa značajnim efektima nenamernog preseljenja, Zajmoprimac će zadržati kompetentne stručnjake za preseljenje da nadgledaju sprovođenje planova za preseljenje, po potrebi kreiraju korektivne radnje, daju savete o poštovanju ovog ESS-a i pripremaju periodične izveštaje o nadgledanju.	Jedinica za implementaciju projekata će biti odgovorna za nadgledanje u skladu sa zahtevima postavljenim u ESS, ovom RPF-u i svim narednim RP-ima. Sve mere nadgledanja i evaluacije moraju se demonstrirati i dokumentovati na zadovoljstvo Svetske banke i biti evidentirane u internom periodičnom (mesečnom ili tromesečnom) izveštaju o napretku projekta. Sa pogodnim osobama biće konsultovana tokom postupka praćenja kako je opisano u Poglavlju ovog RPF-a o SEL-u.

3. Strategije preseljenja koje se primenjuju na projektu

3.1 Ključni principi

- Ključni principi koji će upravljati svim aktivnostima preseljenja od strane JUP-a ili se sprovode u ime Jedinice za upravljanje, ili pridružene ustanove (u značenju koje je dato u ovom RPF-u) biće uključeni u sve RP-ove specifične za lokaciju. Oni su sumirani na sledeći način:
- Biće izbegnuto nenamerno preseljenje ili, ako nije moguće, minimizirano istraživanjem izvedivih alternativa u dizajnu podprojekata.
- Preseljavanje i isplata naknade licima koji su pogođeni projektima vršiće se u skladu sa srpskim zakonodavstvom i ESS5 Svetske banke, ukoliko stroži zahtevi (pogodniji PAP-ima) imaju prednost.
- Svi PAP-ovi će biti nadoknađeni njihovim gubicima po nadoknađenom trošku i pružiće se dodatna pomoć adekvatna individualnom uticaju i prilagođena individualnim potrebama PAP-a, kako bi se omogućila obnova najmanje na nivou pre preseljenja.
- Biće usvojene i sprovedene diferencirane mere tako da štetni uticaji ne padnu nesrazmerno na ugrožene ili ranjive grupe / pojedince, ako ih ima.
- Pored obaveznog angažovanja zainteresovanih strana i javnih konsultacija, JUP će održavati otvorene dijaloške kanale kroz ceo život (pod) projekata sa zainteresovanim stranama, PAP-om i lokalnim zajednicama na kojima ima uticaja.
- Implementacija i ishodi RP biće nadgledani i ocenjeni od strane JUU, a sve mere moraju biti prikazane i dokumentovane na zadovoljstvo Svetske banke i evidentirane u internom periodičnom (mesečnom ili tromesečnom) izveštaju koji zahteva finansijska institucija

3.2 Očekivani uticaji

Kako se podprojekti trenutno planiraju i preispituju, nije izvedivo proceniti uticaj raseljavanja broj i kategorije raseljenih osoba. Kada su poznati podprojekti, JUP će izvršiti Socijalnu analizu koja će se koristiti za identifikaciju i procenu potencijalnih socijalnih rizika i uticaja predloženih pod-projekata. Proces socijalne analize i njegovi nalazi, kao i predložene mere ublažavanja biće dokumentovane kao deo paketa projekta / podprojekta, kao što je opisano u Poglavlju 4.1 ovog RPF-a.

Međutim, već su prihvaćena dva podprojekta (Jarak i Popova Bara), a RP-ovi se pripremaju istovremeno kao i ovaj RPF. Neke od informacija o potencijalnim uticajima su već prepoznate, a daljnji detalji će biti poznati i predstavljeni u procesu razvoja RP.

3.3 Presečni datum

Datum početka popisa za pripremu PP služi kao krajnji datum. Osobe koje posegnu na projektnom području nakon prekidnog roka nemaju pravo na naknadu ili bilo koji drugi oblik pomoći u

preseljavanju. Slično tome, osnovna sredstva (poput izgrađenih građevina, useva, voćaka i drvnih šuma) izgrađena posle datuma preseka neće biti nadoknađena.

Obaveštenje o moratorijumu koji obaveštava širu i lokalnu javnost o deklaraciji biće napravljen kao krajnji datum za podobnost prava. Datum obaveštenja mora odgovarati datumu početka popisa. Ove informacije će uključivati postavljena upozorenja da osobe koje se nastane u podprojektima nakon datuma prekida rada mogu biti uklonjene bez naknade. Pored toga, na početku popisa, svaki pojedinac koji je anketiran biće obavešten o datumu moratorijuma i posledicama započinjanja aktivnosti nakon datuma početka popisa.

3.4 Kriterijumi za ostavriavanje prava na naknadu

Jedinica prava je svako lice koje ima pravo na naknadu ili naknadu za rehabilitaciju. Određivanje kriterijuma za podobnost je u skladu sa razvojem i identifikacijom popisa i popisa sve imovine na koju je uticao projekat kako bi se omogućila puna nadoknada u skladu s matricom prava. Svi PAP-ovi koji su identifikovani pre datuma preseka imaće pravo na nadoknadu, u skladu sa zakonima o naknadama, ovaj RPF i ESS5, dok će prevladavati stroži (korisniji za PAP) zahteve.

Osobe pogođene projektom su definisane tako da uključuju sljedeće kategorije:

- PAP-ovi sa formalnim vlasničkim pravom nad zemljom, koji gube čitavo ili deo svog zemljišta;
- PAP-ovi sa formalnim vlasničkim pravom, koji poseduju nepokretnu imovinu sa ili bez građevinskih dozvola na zemljištu koje će se oduzeti;
- PAP-ovi sa formalnim pravom vlasništva nad preduzećima koja su pogođena gubitkom celog ili dela zemljišta na kome se preduzeća nalaze;
- Projekt je pogodio osobe sa formalnim pravom vlasništva nad stočarstvom i poljoprivrednim prerađivačima koje su pogođene gubitkom celog ili dela zemlje na kojoj se nalaze;
- Projekat pogođen licima sa formalnim nazivom stanara na privatnom ili javnom zemljištu;
- Projekat je pogodio osobe sa formalnim vlasništvom nad zemljištem koje će biti potrebno tokom izgradnje privremeno;
- Lica pogođena projektom koja nemaju formalno vlasništvo nad pogođenim zemljištem ili preduzećima, ali sredstva za život direktno zavise od pogođene zemlje ili preduzeća (npr. Onih koji rade na pogođenom poljoprivrednom zemljištu ili rade u pogođenim preduzećima);
- Projekat je pogodio osobe bez formalnog vlasništva ili korišćenja, ali koje su uspostavile korišćenje javnog ili privatnog zemljišta ulaganjem u nepokretne objekte, useve, šume, drveće, voće, vinograde, starost useva i vreme potrebno za razmnožavanje njih;
- Lica bez bilo kakvog formalnog ili prepoznatljivog zakonskog prava na imovinu koju poseduju pre datuma preseka; i

- Svi pogođeni objekti u zajednici takođe će biti rekonstruisani ili će im biti pružena neophodna podrška.

3.5 Matrica prava

Prava za različite kategorije uticaja i PAP-a bit će prema Matici prava kao što je usvojeno u ovom RPF-u. Kao opšte pravilo, u slučaju:

- PAP-ovima za fizičko raseljavanje biće ponuđeni izbori među izvedivim mogućnostima preseljenja, uključujući adekvatno nadoknađujuće stanovanje ili novčanu nadoknadu po nadoknađenom trošku i pružena pomoć za preseljenje prilagođena potrebama svake grupe raseljenih lica i primerena njihovom gubitku imovine;
- U svim slučajevima ekonomskog raseljavanja, kada podprojekti utiču na sredstva za život ili stvaranje prihoda, mere će biti da se ugroženim osobama omogući da poboljšaju ili barem obnove svoje prihode ili sredstva za život

Sva prava, podobnost za kompenzaciju i metode evaluacije nadoknade za preseljenje prema ovom RPF-u sumirani su u Tabeli 2 u daljem tekstu.

Table 2 – Matrica prava

Vrsta gubitka	Nosilac prava	Uslovi naknade
Ekonomsko preseljenje Zemljište		
Poljoprivredno zemljište bez obzira na veličinu gubitaka (bilo delimičnog ili potpunog gubitka)	Vlasnik sa formalnim vlasničkim pravom (uključujući vlasnika sa pravno prepoznatljivim zahtevom)	Zamensko zemljište jednake ili veće vrednosti i slične produktivnosti u neposrednoj blizini ili u okruženju otuđenog zemljišta, zajedno sa svim troškovima preseljenja i administrativnim taksama potrebnim za prenos vlasničkih prava, ako ih ima. Ili, novčana nadoknada uz zamenu troškova; + Dodatak i pomoć za period tranzicije, ako je potrebno.

Vrsta gubitka	Nosilac prava	Uslovi naknade
	<p>Zakupac sa važećim dokumentima prava zakupa koji obrađuje poljoprivredno zemljište u skladu sa sporazumom</p>	<p>Naknada za sva poboljšanja na zemljištu (poput sistema za navodnjavanja). Nadoknada će se isplatiti po zamenskim troškovima.</p> <p>+</p> <p>Troškovi preseljenja opreme I instalacija.</p> <p>+</p> <p>Ponudite zamjensko zemljište u zakup, ako je zemljište zakupljeno od države, ili nadoknadu troškova identifikacije održive alternativne lokacije</p> <p>+</p> <p>Ubitak neto prihoda tokom perioda tranzicije</p> <p>+</p> <p>Dodatna pomoć u period tranzicije ukoliko je potrebno.</p>

Vrsta gubitka	Nosilac prava	Uslovi naknade
	<p>PAP-ovi bez formalnog vlasništva (korisnici poljoprivrednog zemljišta i sredstava za život zasnivaju se na zemljištu)</p>	<p>PAP-ovi bez formalnog vlasništva koji su na datum presečenja bili u posedu obrađivane zemlje neće dobiti nadoknadu za zemljište, već će biti nadoknađena za sva ulaganja u zemljište po nadoknađivanom trošku i biće im ponuđeno korišćenje drugog zemljišta uz sigurno i dugo - dugotrajna poljoprivredna upotreba (zakup državne zemlje), ili nadoknadu troškova identifikacije održive alternativne lokacije,</p> <p>+</p> <p>Troškovi preseljenja i instalacije opreme</p> <p>+</p> <p>Izgubljeni neto prihod tokom perioda tranzicije</p> <p>+</p> <p>Prelazni dodatak i pomoć, ako je potrebno.</p>

Vrsta gubitka	Nosilac prava	Uslovi naknade
<p>Građevinsko zemljište koje se koristi za poslovno preduzeće, bez obzira na težinu gubitaka (bilo delimičnog ili potpunog gubitka)</p>	<p>Vlasnik sa formalnim ili prepoznatljivim pravom, ili korisnici građevinskog zemljišta u državnom / državnom vlasništvu i vlasnici pre nacionalizacije</p>	<p>Novčana nadoknada po zamenskim troškovima, ili</p> <p>Na zahtev vlasnika imovine, ako su ispunjeni zakonski uslovi, zamensko zemljište jednake ili veće vrednosti i slične vrednosti u neposrednoj blizini ili u okruženju otuđenog zemljišta, zajedno sa svim troškovima preseljenja i administrativnim taksama potrebnim za prenos prava svojine, ako ih ima</p> <p>+</p> <p>Naknada za sve investicije na zemljište Nadoknada će se isplaćivati po zamjenskom trošku</p> <p>+</p> <p>Troškovi preseljenja i instalacije opreme</p> <p>+</p> <p>Gubitak neto prihoda tokom perioda tranzicije</p>

Vrsta gubitka	Nosilac prava	Uslovi naknade
	<p>Zakupac sa važećim dokumentima prava zakupa</p>	<p>Naknada za sve investicije na zemljište Nadoknada će se isplaćivati po zamjenskom trošku</p> <p>+</p> <p>Troškovi preseljenja instalacije I opreme</p> <p>+</p> <p>Izgubljeni neto prihod tokom perioda tranzicije</p> <p>+</p> <p>Zamensko zemljište u zakupu, ako je zemljište zakupljeno od države, ili nadoknadu troškova identifikacije održive alternativne lokacije,</p> <p>+</p> <p>Naknada za svu unapred plaćenu kiriju, za period koji nije istekao</p>

Vrsta gubitka	Nosilac prava	Uslovi naknade
	PAPs bez formalnog prava	PAPs bez formalnog prava koji su bili u posedu zemljišta pre objave presečnog datuma neće primiti naknadu za zemljište ali imaju pravo na naknadu svih izvršenih ulaganja prema zamenskoj vrednosti
Nepokretna zemlja, poljoprivredna ili građevinska	Vlasnici nekretnina ili korisnici građevinskog zemljišta državnom državnom vlasništvu	U slučaju da preostala površina zemljišta nije održiva, u ona se može ekspropirirati na zahtev PAP-a i ili nadoknaditi prema vrsti imovine
BILJKE I OBJEKTI NA POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU (IZUZEV OBJEKATA ZA STANOVANJE)		
Gubitak jednogodišnjih useva, koji nisu mogli biti ubrani pre vraćanja zemljišta	Vlasnici useva (nezavisno od toga da li je vlasnik useva vlasnik zemljišta, ili zakupac, ili neformalni vlasnik /	Novčana nadoknada po zamjenskim troškovima

Vrsta gubitka	Nosilac prava	Uslovi naknade
	korisnik zemljišta pod uslovom da snose troškove sadnje useva	
Gubitak višegodišnjih biljaka i drveća (voćke, vinogradi i voćke)	Vlasnici biljaka (nije važno da li je vlasnik bilja vlasnik zemljišta, zakupac, ili neformalni vlasnik / korisnik zemljišta pod uslovom da snosi troškove sadnje	Pravo na sakupljanje voća + Novčana nadoknada po zamjenskim troškovima na osnovu vrste, godine i produktivne vrijednosti, uključujući vrijednost vremena potrebnog za proizvodnju takvih usjeva i neto gubitak prihoda, kao i troškove ulaganja (rada i rada sila), posaditi novi vinograd, voćnjak ili slično, sve do trenutka kada dostigne puni plodni potencijal.
Pogođeni vinogradi i voćnjaci još nisu urodili plodom		Novčana nadoknada za ulaganje u sadnju novog vinograda ili voćnjaka (rad, sadnice), uključujući vrijednost vremena potrebnog za reprodukciju zamjenskog vinograda ili voćnjaka i neto gubitak prihoda.

Vrsta gubitka	Nosilac prava	Uslovi naknade
Drvena masa (zrela ili skoro zrela)		Trošak zamene utvrđen je na osnovu vrednosti „drveta na panju“ po tržišnoj vrednosti
Šume bez zrele drvne mase		Novčana nadoknada za ulaganje u sadnju nove šume, uključujući vrednost vremena potrebnog za reprodukciju zamjenske šume i neto gubitak prihoda.
Nursery not yet yielding		Novčana nadoknada za ulaganje u sadni materijal (rasadnik i drugi reproduktivni materijal).
Zgrade koje se koriste za čuvanje i uzgoj stoke (šupe, štale itd.)	Vlasnici objekata koji se koriste za držanje stoke	Novčana nadoknada po trošku zamene, ili; Na zahtev vlasnika imovine, ako su ispunjeni zakonski uslovi, odgovarajuća zamena imovine + troškovi preseljenja i administrativne takse potrebne za prenos prava svojine, ako postoje; + Naknada troškova identifikacije održive alternativne lokacije, ako vlasnik ne poseduje alternativnu lokaciju + Izgubljeni neto prihod tokom perioda tranzicije +

Vrsta gubitka	Nosilac prava	Uslovi naknade
		Prelazni dodatak i pomoć, ako je potrebno.
Uticaj na zaposlene u poljoprivredi ili prerađivače	Radnici, zaposleni	<p>U slučaju poremećaja izvora naknade jednokratno će se isplaćivati razmjerno gubitku prihoda;</p> <p>+</p> <p>Obuka za alternativne poslove ako je moguće i ako je potrebno;</p> <p>+</p> <p>Prioritet u zapošljavanju na projektu, ako je moguće i od slučaja do slučaja (u skladu sa socijalnom procenom obrađenom u RP)</p>
POSLOVNE AKTIVNOSTI (Isključujući poljoprivredne)		

Vrsta gubitka	Nosilac prava	Uslovi naknade

poslovne strukture (prodavnice, poslovne zgrade) itd.

Vlasnici sa formalnim pravom (uključujući vlasnika sa pravno prepoznatljivim zahtevom)

Novčana nadoknada po troškovima zamjene, uključujući poreze

+

Troškovi preseljenja opreme i ponovne instalacije opreme

+

Naknada troškova identifikacije održive alternativne lokacije,

+

Jednokratna novčana nadoknada (prelazni dodatak) koja se utvrđuje od slučaja do slučaja tokom socijalnog istraživanja pribavljanjem relevantnih podataka o prihodu i sredstava za život. Prelazni dodatak će se zatim odrediti srazmerno gubitku.

ili;

Na zahtev vlasnika imovine, ako su ispunjeni zakonski uslovi, zamena imovine jednake ili veće vrednosti i sličnih karakteristika, u neposrednoj blizini ili u okruženju otuđene zgrade, zajedno sa svim troškovima preseljenja i administrativnim taksama potrebnim za prenos prava svojine, ako bilo koji

Zakupac sa važećim dokumentima prava zakupa koji koristi prostorije u skladu sa dogovorom

Naknada za sva poboljšanja u prostorijama (kao što su rekonstrukcija, obnova itd.). Nadoknada će se isplatiti po zamjenskim troškovima.

+

Troškovi preseljenja i ponovne instalacije opreme i inventara,

+

Jednokratna novčana nadoknada (prelazni dodatak) koja se utvrđuje od slučaja do slučaja tokom socijalnog istraživanja pribavljanjem relevantnih podataka o prihodu i sredstava za život. Prelazni dodatak će se zatim odrediti srazmerno gubitku.

+

Zamena prostora za zakup, ako je prostor zakupljen od države, ili

+

Naknada troškova identifikacije održive alternativne lokacije,

PAP-ovi, vlasnici bez formalnog vlasništva
(zgrada izgrađena bez građevinske dozvole
na sopstvenom zemljištu ili na tuđem
zemljištu - obično u državnom vlasništvu)

Novčana nadoknada zgrade po zamjenskim
troškovima građevine, uključujući poreze

+

Troškovi preseljenja opreme i ponovne instalacije
opreme

+

Naknada troškova identifikacije održive alternativne
lokacije,

+

Jednokratna novčana nadoknada (prelazni dodatak)
koja se utvrđuje od slučaja do slučaja tokom socijalnog
istraživanja dobivanjem relevantnih podataka o
prihodu i sredstava za život. Prelazni dodatak će se
zatim odrediti srazmerno gubicima i pomoći.

Gubitak bilo kojeg nepoljoprivrednog posla

Vlasnik preduzeća (bez obzira da li je posao
pravilno registrovan ako je pravna aktivnost)

Novčana nadoknada za preseljenje preduzeća,
uključujući kompenzaciju za nepokretni inventar i
nadoknadu troškova ulaganja.

+

Naknada troškova identifikacije održive alternativne
lokacije

+

Izgubljeni neto prihod tokom perioda tranzicije

+

Jednokratna novčana nadoknada (prelazni dodatak) i
prijelazna pomoć

+

Bilo koji porez na registraciju.

+

Odgovarajući nivo podrške za poboljšanje veština ako
je potrebno za obavljanje obnove izvora prihoda
(sredstva za život).

Gubitak nepoljoprivrednih preduzeća	Radnici, zaposleni	<p>U slučaju poremećaja izvora naknade jednokratno će se isplaćivati razmjerno gubitku prihoda.</p> <p>+</p> <p>Obuka za alternativne poslove ako je moguće.</p> <p>+</p> <p>Prioritet u zapošljavanju na projektu, ako je moguće i od slučaja do slučaja (u skladu sa socijalnom procenom obrađenom u RP)</p>
Stambene prostorije (kuće, stanovi) koje se koriste za zakup kao izvor sredstava za život	Vlasnik imovine	<p>Novčana nadoknada zgrade za punu zamenu troškova</p> <p>+</p> <p>Naknada troškova preseljenja (dodatak za preseljenje) i novčana nadoknada jednokratno (prelazni dodatak, ako je najamnina izvor sredstava za život).</p>
PHYSICAL RESETTLEMENT		
Zgrade (stambene, kuće, stanovi itd.)	Vlasnik sa formalnim nazivom (uključujući vlasnika sa pravno prepoznatljivim zahtevom)	Novčana nadoknada po troškovima zamjene, ili; zameniti imovinu jednake ili veće vrednosti, u neposrednoj blizini ili u okruženju oduzete imovine,

Neformalna zgrada vlasnika izgrađena bez građevinske dozvole na sopstvenom zemljištu ako je predmet legalizacije zajedno sa svim troškovima preseljenja i administrativnim taksama potrebnim za prenos prava svojine, ako postoje;

+

Plaćanje troškova preseljenja (dodatak za preseljenje) i kompenzacija za ostale troškove tokom preseljenja i naknada u gotovini odjednom (prelazni dodatak).

+

Prelazna pomoć prilagođena potrebama svake grupe raseljenih lica.

Neformalni vlasnik - zgrada izgrađena bez građevinske dozvole na sopstvenom zemljištu ili izgrađena bez građevinske dozvole na tuđem ili državnom vlasništvu - nije prihvatljiva za legalizaciju

Novčana nadoknada zgrade po zamjenskim troškovima građevine

+

Osigurajte aranžmane koji će im omogućiti da dobiju adekvatno stanovanje sa sigurnošću mandata (ako nemaju druge strukture)

+

Zakupnik pogođene imovine

Zakupac ili osoba sa

stanarsko pravo na stan u državnom
vlasništvu

Plaćanje troškova preseljenja (dodatak za preseljenje) i
kompenzacija ostalih troškova tokom preseljenja i
jednokratna novčana nadoknada (prelazni dodatak)

+

Prelazna pomoć prilagođena potrebama svake grupe
raseljenih lica.

Payment of resettlement costs and compensation for other
costs caused by relocation and cash compensation on a one-
time basis (transitional allowance)

+

Transitional assistance suited to the needs of each group of
displaced persons.

Obezbedite zakup ili prava zakupa iste vrste druge
ekvivalentne, društvene ili državne imovine u blizini.

Ako ekvivalentni stan ili stan u društvenom vlasništvu
nije dostupan u blizini, PAP će se ponuditi državnom ili
društvenom stanu udaljenijem od područja izvlaštenog
stana,

+

		<p>Plaćanje troškova preseljenja (dodatak za preseljenje) i kompenzacija ostalih troškova tokom preseljenja i jednokratna novčana nadoknada (prelazni dodatak). procenjuje se na osnovu potencijalnih dodatnih troškova nastalih zbog povećanih troškova putovanja na posao</p> <p>+</p> <p>Prelazna pomoć prilagođena potrebama svake grupe raseljenih lica.</p>
Nepobedive zgrade	Vlasnik zgrade	<p>U slučaju da preostala zgrada nije održiva ili ima fizičku prepreku za fizičku upotrebu, može se eksproprijati na zahtev PAP-a.</p> <p>Naknada se pruža na način kako je propisano za tu vrstu zgrade u skladu sa ovom matricom.</p>
Ostali slučajevi raseljavanja		
Zgrade u javnom ili državnom vlasništvu, ili deo zgrada	Neformalni korisnici, čučnjevi	Osigurajte aranžmane koji će im omogućiti da dobiju adekvatno stanovanje sa sigurnošću mandata (ako nemaju druge strukture)

	<p>+</p> <p>Plaćanje troškova preseljenja (dodatak za preseljenje) i kompenzacija ostalih troškova tokom preseljenja i jednokratna novčana nadoknada (prelazni dodatak).</p> <p>+</p> <p>Prelazna pomoć prilagođena potrebama svake grupe raseljenih lica.</p>
<p>Gubitak pristupa uobičajenim prirodnim resursima i zgradama</p> <p>Zajednice, preduzeća, pojedinci ili domaćinstva</p>	<p>Zamena javnog vlasništva ili pogodnosti (putevi i slično) i omogućavanje pristupa jednakim pogodnostima ili uslugama. Mjere će se provoditi ili za omogućavanje stalnog pristupa pogođenim resursima ili za omogućavanje pristupa alternativnim resursima s jednakim potencijalom za zarađivanje za život i dostupnost. Tamo gde su pogođeni resursi zajedničke svojine, koristi i naknade povezane sa ograničenjima upotrebe prirodnih resursa mogu biti kolektivne prirode</p>

Uticaji prouzrokovani privremenim zauzimanjem zemlje i bilo kakvim štetama na imovini

Vlasnik imovine (uključujući vlasnika sa pravno prepoznatljivim zahtevom)

Tržišna cena zakupa za vreme trajanja zauzeća. Zemljište se mora vratiti u prvobitno stanje. Poboļjšani kvalitet zemljišta zbog radova na prljavštini ne sme se uklanjati, osim ako se drugačije dogovore sa PAP-om.

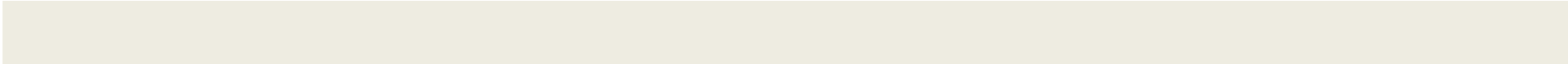
+

Trošak zamene u skladu sa ovom matricom za pogođene useve, voćnjake, rasadnike itd.

+

Naknada za bilo kakvu štetu na imovini koja je procenjena na troškove zamene.

<p>Uspostavljena stalna služnostna prava na posjedu (tj. Pravo prelaska zemljišta ili imovine)</p>	<p>Vlasnik imovine (uključujući vlasnika sa pravno prepoznatljivim zahtevom)</p>	<p>Naknada za smanjenje tržišne vrednosti zemljišta ili zgrade zbog primene služnostnih prava</p> <p>+</p> <p>Trošak zamene u skladu sa ovom matricom za pogodene useve, voćnjake, rasadnike itd.</p> <p>+</p> <p>Naknada za bilo kakav trajni gubitak prihoda zbog služnosti koja se procenjuje po troškovima zamene.</p>
<p>Uticao na ranjive grupe</p>	<p>Ranjivi PAP-ovi: osobe ispod granice siromaštva u skladu sa nacionalnim zakonima, domaćinstva koja vode žene, samohrani roditelj, starije osobe, osobe sa invaliditetom ili osobe sa dugoročnim zdravstvenim problemima.</p>	<p>Pored svih prava definisanih u ovoj matrici, ugroženim PAP-ima će se pružiti dodatna pomoć, uključujući pravnu pomoć i pomoć. Svaka dodatna podrška potrebna za ugrožena domaćinstva biće određena od slučaja do slučaja tokom socio-ekonomskog istraživanja.</p> <p>Ovim PAP-ima se daje prednost zapošljavanja projekat ako je to moguće.</p>
<p>Neodređeni uticaj</p>	<p>Vlasnik ili formalni korisnik</p>	<p>Svaki neodređeni uticaj biće ublažen u skladu sa principima i ciljevima ovog RPF-a</p>

4. Instrumenti za preseljenje

4.1. Socijalna analiza pod-projekata za kupovinu zemljišta, ograničavanje korišćenja zemljišta i uticaj prisilnog preseljenja

U konsultaciji sa Bankom, identifikacija i upotreba odgovarajućih metoda i alata, uključujući opseg, socijalne analize, istrage, revizije, ankete i studije, koristiće se za identifikaciju i procenu potencijalnih socijalnih rizika i uticaja predloženih pod-projekata koji će biti dio SDIP-a. Ove metode i alati će odražavati prirodu i obim kupovine zemljišta podprojekta, ograničenje upotrebe zemljišta i uticaj nenamernog preseljenja. Ovaj proces će se u ovom RPF-u nazivati društvena analiza i izvodi se pre ostalih instrumenata za raseljavanje.

Jedinica za implementaciju projekata će dobiti preliminarne informacije od lokalnih opština nakon što budu poznate lokacije predloženih pod-projekata. Potrebne informacije uključuju opis prirode, obima i lokacije predloženog potprojekta, zajedno sa mapama lokacija i svim ostalim detaljima koji su potrebni. Koristeći kontrolni spisak za skrining za preseljenje naveden u Aneksu 2 ovog RPF-a, PIU (DfV) će tada izaći na lice mesta i verifikovati podatke pružene u saradnji sa lokalnim vlastima, kako bi potvrdio da li projekat ima potencijalnu nenamernu preseljenost koja može rezultirati fizičkim premeštanjem. osoba, gubitak imovine, gubitak sredstava za život ili ograničenje upotrebe resursa. Ako su prisutni nabrojani uticaji, onda je ovo RPF

se aktivira i potrebno je pripremiti RP. Skrivanje na potencijalno nenamerno premeštanje vrši osoblje JUP koristeći kontrolnu listu za preseljenje preseljenja navedenu u Aneksu 2 koja uključuje okidače za obezbeđivanje RP. Ako je na bilo koje pitanje odgovor „da“, biće pripremljen RP. SSS će obezbediti odgovarajuću obuku o skriningu.

Proces socijalne analize i njegovi nalazi, kao i predložene mere ublažavanja biće dokumentovane kao deo paketa projekta / podprojekta. Sledeće smernice, kodeksi prakse i zahtevi biće poštovani pri izboru, dizajnu i primeni bilo koje operacije koja se finansira u okviru aktivnosti Projekta. Pregled aktivnosti će vršiti stručnjak za socijalnu zaštitu JUP-a. Izveštaje o skriningu biće usvojen od strane šefa Jedinice za upravljanje i podnet Svetskoj banci.

Screening će se oslanjati na sledeće kriterijume i imaće za cilj da verno utvrdi da li će predloženi podprojekti imati negativne uticaje na:

- gubitak skloništa, fizičko premještanje;
- sredstva / resursi ili pristup sredstvima / resursima;
- gubitak izvora prihoda ili sredstava za život;
- zemljište i zahteva pribavljanje zemljišta;
- poslovno i ekonomsko raseljavanje;

- pristup obrazovanju i zdravlju zajednice;
- ranjive osobe i domaćinstva.

Socijalna analiza će identifikovati osobe sa formalnim pravima na zemljište i imovinu (uključujući uobičajena i tradicionalna prava priznata u zakonima zemlje). Analiza će takođe identifikovati osobe koje nemaju formalna prava na zemljište, ali imaju zahtev za takvim zemljištem i imovinom. Ne samo da će se oslanjati na upotrebu i analizu sekundarnih podataka koji su lako dostupni, već će zahtevati i detaljnu anketu da bi se potvrdilo da sekundarni podaci pružaju istinsko, pouzdano i tačno računovodstvo društvenog okruženja. U slučajevima kada iz ankete o povratu ne mogu biti zaključene konačne odluke, uložiti će se daljnji napor u pribavljanje i provjeravanje informacija putem ključnih intervjua s informatorima, raspravama u fokusnim grupama i drugom odgovarajućom metodologijom. Ako se analizom utvrdi da su takvi uticaji kao što je gore opisano na zemljištu zahvaćenom podprojektom, pripremaće se RP i drugi instrumenti za preseljenje na osnovu principa i smernica koje pruža RPF.

4.2 Plan preseljenja (RP)

4.2.1 Minimalni elementi RP

Obim zahteva i nivo detalja o RP se razlikuju u zavisnosti od veličine i složenosti preseljenja uzrokovanih potprojektom. Plan se zasniva na ažurnim i pouzdanim informacijama o (a) predloženom podprojektu i njegovim potencijalnim uticajima na raseljena lica i druge nepovoljno pogođene grupe, (b) odgovarajuće i izvodljive mere ublažavanja, i (c) pravni i institucionalni aranžmani potrebni za efikasno sprovođenje mera preseljenja.

RP specifičan za lokaciju uključuje najmanje sledeće, kako je navedeno u ESS5:

- Opis projekta: Opšti opis projekta i identifikacija područja projekta;
- Identifikacija potencijalnih uticaja: aktivnosti koje dovode do premeštanja, obima i obima kupovine zemljišta i uticaja na strukture i druga osnovna sredstva ili nametnuta ograničenja upotrebe, alternative za koje se smatra da se izbegavaju ili minimiziraju raseljavanje, mehanizmi za minimiziranje raseljavanja tokom implementacije projekta itd;
- Ciljevi: Glavni ciljevi programa preseljenja;
- Popisni popis i osnovne socioekonomske studije;
- Pravni okvir: obavezno sticanje i nametanje ograničenja korišćenja zemljišta i prirode naknade koja je s tim povezana, kako u metodologiji procene vrednosti, tako i u roku plaćanja, primenjivim pravnim i administrativnim procedurama, uključujući opis pravnih lekova koji su dostupni raseljenim licima u sudskom procesu zakoni i propisi koji se odnose na agencije odgovorne za sprovođenje preseljavanja, razlike, ako postoje, između lokalnih zakona i praksi i ESS5, i mehanizama za premošćivanje tih praznina itd.;

- Institucionalni okvir: identifikacija agencija odgovornih za aktivnosti preseljenja, procena institucionalnih kapaciteta takvih agencija, koraci koji se predlažu da se poveća institucionalni kapacitet agencija itd;
- podobnost: definicija raseljenih lica i kriterijumi za utvrđivanje njihove podobnosti za kompenzaciju i drugu pomoć za preseljenje, uključujući relevantne datume preseka;
- Vrednovanje i nadoknada gubitaka: Metodologija koja će se koristiti pri vrednovanju gubitaka radi utvrđivanja njihove nadoknadive cene; i opis predloženih vrsta i nivoa nadoknade po lokalnom zakonu i dodatnih mera neophodnih za postizanje nadoknađene vrednosti troškova;
- Učešće zajednice: Uključenost raseljenih lica (uključujući domaćinske zajednice, gde je to relevantno), strategija za konsultacije sa i učestvovanje raseljenih osoba u dizajniranju i sprovođenju aktivnosti preseljenja, sažetak stavova i način na koji su ti stavovi uzeti u obzir račun, predstavljene alternative preseljenja i izbori raseljenih osoba, institucionalizovani aranžmani kojima raseljeni ljudi mogu da prenesu svoje probleme projektnim vlastima i mere kojima se obezbeđuje da su ranjive grupe adekvatno predstavljene;
- Plan realizacije: obezbeđivanje predviđenih datuma preseljenja i procenjeni datumi početka i završetka za sve aktivnosti plana preseljenja;
- Troškovi i budžet: prikaz kategorisanih procena troškova za sve aktivnosti preseljenja;
- Mehanizam za podnošenje pritužbi: pristupačne i dostupne procedure podprojekta za rešavanje sporova trećih strana koji proizilaze iz raseljavanja ili preseljenja;
- Monitoring i evaluacija: Aranžmani za praćenje aktivnosti raseljavanja i preseljenja od strane izvršne agencije, dopunjeni trećim monitorima, indikatori praćenja učinka za merenje ulaza, rezultata i rezultata za aktivnosti preseljenja, uključivanje raseljenih lica u proces praćenja, itd;
- Aranžmani za adaptivno upravljanje: odredbe za prilagođavanje sprovođenja preseljenja kao odgovor na nepredviđene promene u uslovima projekta ili nepredviđene prepreke za postizanje zadovoljavajućih rezultata preseljenja.
- Kada okolnosti projekta zahtevaju fizičko preseljenje stanovnika (ili preduzeća), planovi preseljenja zahtevaju dodatne informacije i elemente planiranja.

Dodatni zahtevi uključuju:

- Prelazna pomoć: opisuje oblike pomoći koji će se pružiti za preseljenje članova domaćinstva i njihovog imanja i u prelaznom periodu;
- Izbor lokacije, priprema lokacije i selidba: Kada se planiraju lokacije za preseljenje, RP uključuje opis alternativne pripreme lokacije za preseljenje, tehničke, institucionalne, socijalne, zakonske aranžmane itd

- Stanovanje, infrastruktura i socijalne usluge: Planovi za pružanje ili finansiranje lokalnog stanovanja, infrastrukture (npr. Vodosnabdevanje, hranilišta puteva) i socijalnih usluga (npr. Škole, zdravstvene usluge);
- Zaštita životne sredine i upravljanje planiranim lokacijama za preseljenje;
- Konsultacije o aranžmanima za preseljenje: opisuju proces konsultacija sa fizički raseljenim licima o njihovim preferencijama u vezi sa alternativama za preseljenje, izborima koji se odnose na oblike nadoknade i tranzicionu pomoć itd. ;
- Integracija sa populacijom domaćina: mere za ublažavanje uticaja planiranih lokacija za preseljenje na bilo koju zajednicu domaćina.
- Ako otkup zemljišta ili ograničenja upotrebe ili pristupa zemljištu ili prirodnim resursima uzrokuju značajna ekonomska pomeranja, aranžmani koji će raseljenim licima pružiti dovoljno mogućnosti da poboljšaju, ili bar obnove, sredstva za život takođe se uključuju u RP ili u poseban plan poboljšanja sredstava za život. Ovi uključuju:
 - Direktna zamena zemljišta: za poljoprivredne fondove koji se zasnivaju na poljoprivredi, RP predviđa mogućnost dobijanja zamene zemljišta ekvivalentne proizvodne vrednosti ili pokazuje da nema dovoljno zemlje ekvivalentne vrednosti itd.;
 - Gubitak pristupa zemljištu ili resursima: opisuje sredstva za dobijanje zamena ili alternativnih resursa ili na drugi način pruža podršku alternativnim sredstvima za život;
 - Podrška alternativnim sredstvima za život: opisuje izvodljive aranžmane za zapošljavanje ili za osnivanje preduzeća, uključujući pružanje odgovarajuće dodatne pomoći uključujući obuku veština, kreditne sposobnosti, licence ili dozvole ili specijalizovanu opremu. Kao što je opravdano, planiranje sredstava za život pruža posebnu pomoć ženama, manjinama ili ranjivim grupama koje mogu biti u nepovoljnom položaju u obezbeđivanju alternativnih sredstava za život;
- Dodatna naknada za period prilagođavanja

4.2.2 Proces izrade i odobrenja RP

Aktivnosti na pripremi RP-ova za podprojekte biće obelodanjene na način koji će omogućiti značajno učešće PAP-ova. To pretpostavlja da će faza preliminarnih priprema uključivati obelodanjivanje priprema za popis stanovništva, objavljivanje rezultata popisa uz poštovanje privatnosti ličnih podataka, objavljivanje socijalno-ekonomske osnovne ocene, kao i obelodanjivanje nacrtu RP. Svrha javnog obelodanjivanja i diskusija je osigurati značajno učešće PAP-ova u procesu pripreme, primene i praćenja instrumenata za raseljavanje.

Kao što je već pomenuto, između ostalih elemenata RP biće pripremljeni popis stanovništva i osnovne socijalno-ekonomske studije. Svrha popisa na nivou domaćinstva je

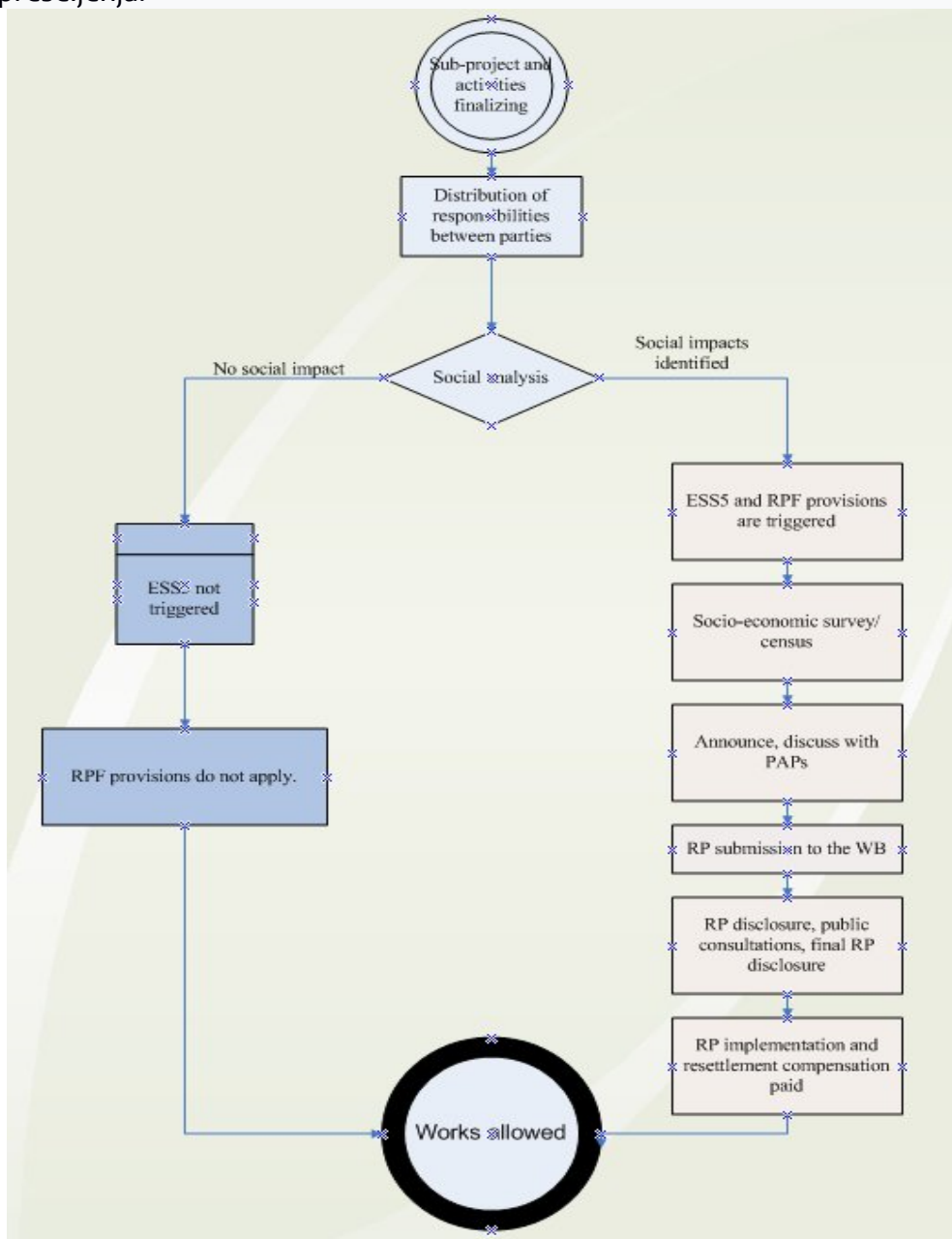
da se identifikuju i nabroje PAP-ovi i da se napravi popis pogođenih sredstava. Anketa popisa takođe služi i drugim bitnim funkcijama:

- identifikovanje karakteristika raseljenih domaćinstava, uključujući opis proizvodnih sistema, radne snage i organizacije domaćinstva;
- pružaju osnovne informacije o načinu života PAP-a (uključujući, po potrebi, nivoe proizvodnje i prihoda koji potiču iz formalnih i neformalnih ekonomskih aktivnosti) i životnog standarda (uključujući zdravstveno stanje) raseljenog stanovništva;
- pružanje informacija o ranjivim grupama ili osobama za koje će se možda morati doneti posebne odredbe;
- identifikovati javnu ili zajedničku infrastrukturu, imovinu ili usluge na koje mogu biti pogođeni;
- pružaju osnovu za dizajn i budžet za program preseljenja;
- u vezi sa utvrđivanjem krajnjeg roka, pružiti osnovu za isključenje nepodobnih ljudi iz naknade za pomoć i preseljenje; i
- uspostaviti osnovne uslove za potrebe monitoringa i evaluacije.
- Kao što Svetska banka može smatrati relevantnim, mogu se zahtevati dodatne studije o sledećim temama za dopunu ili obaveštavanje popisa stanovništva:
- sistem zakupa i prenosa zemljišta, uključujući popis prirodnih resursa zajedničkih svojina iz kojih ljudi ostvaruju sredstva za život i izdržavanje, itd .;
- obrasci socijalne interakcije u pogođenim zajednicama, uključujući društvene mreže i sisteme socijalne podrške, i način na koji će projekat uticati na njih; i
- socijalne i kulturne karakteristike raseljenih zajednica, uključujući opis formalnih i neformalnih institucija (npr. Organizacije u zajednici, obredne grupe, nevladine organizacije (NVO)) koje mogu biti relevantne za strategiju konsultacija i za osmišljavanje i sprovođenje aktivnosti preseljenja.

Anketa upitnika za sprovođenje socijalno-ekonomskog popisa data je u Prilogu 2 ovog dokumenta.

Prvi nacrt RP predaje se Svetskoj banci na pregled i odobrenje. Nakon što je odobren, JUPa će ga objaviti (na engleskom i srpskom jeziku) na mestima lako dostupnim, lokalnim novinama u zajednicama na koje utiče relevantni podprojekat i na internet portalu JUPa nakon čega slijede javne konsultacije sa lokalnim zajednicama i zainteresovanim stranama. JUP će takođe izdati sažete informacije o RP za javno objavljivanje kako bi se osiguralo da ugroženi razumeju postupke kompenzacije i znaju šta mogu da očekuju u različitim fazama podprojekta (na primer, kada će im biti data ponuda, u kom roku na istu moraju da odgovore, uslove za podnošenje žalbe, pravne lekove na raspolaganju ukoliko pregovori

ne uspeju i sl.). Rezultat javne rasprave dokumentuje se i izveštava sa završnim dokumentom RP i šalje se SB-u na „Konačnu saglasnost“. Nakon prijema takve saglasnosti konačni RP će se ponovo objaviti u oblastima dostupnim pogodnim osobama, objavljen u lokalnim novinama u zajednici na koje je uticao relevantni podprojekt i na internet portalu JUP i dostupan tokom čitavog ciklusa podprojekta, implementacije RP i procesa preseljenja.

Slika 2 - Shema protoka odobrenja RP

4.2.3 Primena RP

Nikakve aktivnosti na građevinskim radovima se ne mogu započeti sve dok, osim ako nije isplaćena nadoknada, ili odgovarajuća nadoknada izdvojena na depozitnom ili sličnom računu, ili nadoknađena imovina koja se upravlja PAP-om, ili pokrenut sudski postupak za

utvrđivanje naknade u slučaju da se ne postigne prijateljsko poravnanje, kako je navedeno u matici prava

Implementacija RP-a je obaveza Zajmoprimca preko J. Jedinica za implementaciju projekta prati ukupnu implementaciju, saraduje sa opštinama na čijoj se teritoriji građevine odvijaju, saraduje sa izvođačima radova i objavljuje informacije PAP-ovima i zajednicama.

5. Konsultacije i obelodanjivanje

5.1 Javne konsultacije

JUU će uspostaviti stalni odnos sa ugroženim zajednicama, što je ranije moguće u procesu planiranja podprojekta, i tokom celog životnog veka Projekta. Proces angažovanja će osigurati njihovu smislenu konsultaciju kako bi se olakšalo zajedničko razumevanje prirode i trajanja uticaja; informisano učešće o stvarima koje ih direktno utiču; predložene mere ublažavanja; podjela razvojnih prednosti i mogućnosti; i pitanja implementacije. Mogu se održavati pojedinačni sastanci sa PAP-om u vezi sa određenim slučajevima, uključujući na zahtev PAP-a. Sva dokumenta pripremljena kao deo implementacije ovog RPF-a, tj. RPF, bilo koji naredni RP podprojekta, biće objavljeni na srpskom i engleskom jeziku i staviće se na raspolaganje javnosti povratnim informacijama najkasnije 5 dana pre javnih konsultacija i dovoljno predviđa se vreme za podnošenje primedbi posle javnih konsultacija. Sve javne konsultacije biće objavljene putem lokalnih novina i na Internet portalu JUP-a. Informacije o projektu i Informacije o GM će se distribuirati na srpskom i engleskom jeziku.

5.1.1. Javne konsultacije o ovom RPF-u

•

Nakon što VB odobri nacrt RPF-a, održat će se javna rasprava o RPF-u (može se održati u isto vreme kao i javna rasprava o odobrenim nacrtima drugih projektnih dokumenata). RPF će biti obelodanjen (na veb stranici PIU-a i Projekta) i dostupan za javni uvid najmanje 10 dana pre javnih konsultacija i mora se dati dovoljno vremena za podnošenje komentara i pitanja. Poziv za javno savjetovanje biće upućen institucionalnim akterima i objavljen u nacionalnim i lokalnim novinama zajednica koje su poznate po Projektu ili na koje mogu utjecati (u lokalnim općinama koje su pod uticajemem nominiranih potprojekata i duž Save Drine

Koridor). Javna rasprava će se objavljivati u drugim medijima, prema raspoloživosti (veb stranice, društveni mediji, TV i radio stanice).

Lista pozvanih sadrži najmanje predstavnike:

- Državne institucije (Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Ministarstvo zaštite životne sredine, Ministarstvo rada, Ministarstvo zdravlja i druga nadležna državna tela)

- Nevladine institucije (članovi nacionalnih komisija za reku Savu i Drinu, nacionalna i regionalna društva za zaštitu, relevantni stručnjaci Univerziteta u Beogradu i Novom Sadu, Inicijativa za zaštitu reke Drine i druge relevantne nevladine organizacije)
- Predstavnici za koje se zna da su pogođeni lokalnim opštinama, i na to mogu uticati.
- Nacionalni i lokalni mediji.
- Javnost.

Javno savjetovanje započet će kratkim pregledom Projekta, nakon čega će predstaviti dokument (e) koji će sadržavati uvodne primjedbe o ključnim ciljevima i značajkama RPF-a, detaljni prikaz ključnih karakteristika dokumenta, uključujući pregled praznina. Između nacionalnog okvira i ESS-a utvrđene su mere za premošćivanje praznina, kriterijumi podobnosti i detaljne karakteristike Matice prava. Izveštaj i komentari sa javnih rasprava, sa spiskom učesnika biće dodani ovom RPF-u i poslati ih Svetskoj banci na finalni pregled.

5.2 OTKRIVANJE DOKUMENATA

Sva dokumenta će biti objavljena na srpskom i engleskom jeziku. Dokumenti moraju biti dostupni javnosti tokom trajanja podprojekta, uključujući njegovu procenu. Verzije na srpskom (ili / i dodatni jezici lokalne zajednice) biće objavljene na veb lokaciji JUU i relevantnih lokalnih opština. Sva dokumenta će biti predstavljena PAP-ovima u procesu otkupa zemljišta, posebno ugroženim grupama, a uticaj projekta na njihovu imovinu i njihova prava moraju biti obrazložena. Tiskarane kopije dokumentacije biće dostupne u pogođenim opštinama. JUP je odgovoran za sva otkrivanja dokumenata.

5.3 Dnevnik angažmana dionika (SEL)

JUP će voditi i objavljivati evidenciju angažmana sa zainteresovanim stranama kao dokumentovanu evidenciju svih aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana, uključujući grupne i pojedinačne sastanke, planirane ili spontane sastanke, formalne ili neformalne, telefonske razgovore, pisane razmene itd. Svaki unos u zapisnik sadrži podatke o zainteresovanim stranama, datum, vreme i mesto sastanka / način komunikacije, kratak opis tema o kojima se razgovara, prikupljene informacije, sažetak dobijenih povratnih informacija, ako postoje, i kratko objašnjenje kako su povratne informacije uzete u obzir ili razlozi zašto nije bilo. Dnevnik može biti podržan multimedijalnim (foto, video) zapisima sa sastanaka ako su dostupni i pisanim dokumentima o kojima se razgovaralo ili izdato u vezi sa angažmanom.

SEL će biti vrijedan alat koji će pružiti pregled ključnih faza angažmana i radnji unutar, olakšavajući praćenje implementacije SEP-a, podprojekta i RP-a, povratne informacije o procesu preseljenja, evaluaciju osnaživanja PAP-a uz usuglašavanje paketa kompenzacija

kako je dizajnirano u RPF-u. i podprojektni planovi. SEL-om upravlja socijalni specijalista JUP-a.

6. MEHANIZAM ZA PODNOŠENJE PRITUŽBI

Mehanizam za podnošenje pritužbi na nivou projekta (GM) sastojaće se od Centralnog odeljenja za povratne informacije (CFD) kojim upravlja PIU i Lokalni centri za podnošenje žalbi (LGD) (zajednički nazvani Mehanizmom za podnošenje pritužbi (GM)) koji su osnovali i administriraju lokalne samouprave sa predstavnicima ključnih tri zainteresovane strane predstavnik JUP-a, predstavnik opštine i predstavnik PAP-a.

Da bi se osigurao pristup GM-u, potencijalni korisnici, zajednice i druge zainteresovane strane mogu podneti žalbe putem kanala kako je dole navedeno. GM će pružiti priliku za povrtanim informacijama o podprojektima i rešavanje pojedinačnih pritužbi tokom primene. Postupci koji se odnose na rešavanje žalbi biće objavljeni na veb sajtu MoAFVM da bi se osigurala puna transparentnost.

Generalni direktor će služiti i kao informativni centar na nivou Projekta i kao mehanizam za podnošenje pritužbi, dostupan onima koji su pogođeni primenom svih podkomponenti projekta i koji će se primeniti na sve aktivnosti projekta i relevantne su za sve lokalne zajednice pogođene projektnim aktivnostima. GM je odgovoran za primanje i odgovor na pritužbe i komentare sledećih četiri grupe:

- Lice fizičko ili pravno koje je direktno pogođeno projektom, potencijalni korisnici Projekta,
- lice / pravno lice koje je direktno pogođeno projektom kroz kupovinu zemljišta i preseljenje,
- Zainteresovane strane - ljudi zainteresovani za projekat, i
- Stanovnici / zajednice zainteresovane i / ili pogođene projektnim aktivnostima

Centralno odeljenje za povratne informacije (CFD) biće osnovano neposredno nakon odobrenja Projekta, kako bi se upravljalo i na odgovarajući način odgovaralo na žalbe tokom njegovih različitih faza, dok će LGD delovati na osnovu odluke o svakom novom podprojektu. Pored GM-a, dostupni su i pravni lekovi na osnovu nacionalnog zakonodavstva (sudovi, inspekcije, administrativni organi itd.).

MoAFVM i lokalne samouprave odgovorne su za uspostavljanje funkcionalnog GM-a i informisanje zainteresovanih strana o ulozi i funkciji GM-a, kontaktnim osobama i postupcima za podnošenje žalbe u pogođenim područjima. Informacije o GM će biti dostupne:

- na veb stranici MPŠVG (<http://www.minpolj.gov.rs/>)
- na oglasnim pločama i veb lokacijama lokalnih samouprava

- putem društvenih medija.

6.1 Podnošenje prigovora

Efikasna administracija za podnošenje pritužbi snažno se oslanja na postavljeni osnovni princip osmišljen da promoviše poštenost procesa i njegovih rezultata. Procedura za podnošenje pritužbi treba da bude dizajnirana tako da bude dostupna, efikasna, laka, razumljiva i bez troškova za podnosioca žalbe. Bilo koji prigovor može se obratiti GM-u lično ili telefonom ili pismenim putem popunjavanjem obrasca za žalbe telefonom, e-mailom, poštom, faksom ili ličnom dostavom na adrese / brojeve koje treba odrediti. Pristupne tačke i detalji na lokalnim ulaznim tačkama biće objavljeni i biće deo izgradnje svesti nakon što budu poznate dodatne mikro lokacije podprojekata. Do sada su dva podprojekta identifikovana kao zrela, radovi na zaštiti od poplave na levoj obali Save u Popovoj Bari i Jarku. U okviru RP pripremljenog za ova dva projekta biće navedeni detalji o GM.

6.2 Administracija žalbi

Svaka pritužba treba da sledi sledeći obavezni korak: primanje, procenu i dodeljivanje, priznavanje, istragu, reagovanje, praćenje i zatvaranje.

Jednom prijavljen, GM će obaviti brzu procenu kako bi potvrdio prirodu pritužbi i utvrdio težinu. U roku od 3 dana od evidentiranja potvrdiće da je slučaj registrovan i podnosiocu žalbe pružiti osnovne informacije o sledećem koraku. Zatim će istražiti pokušavajući da to pitanje shvati iz perspektive podnosioca žalbe i razume šta treba da preduzme. GM će istražiti činjenice i okolnosti i artikulirati odgovor. Konačni sporazum treba da bude izdat i da tužitelj bude obavešten o konačnoj odluci najkasnije 30 dana nakon prijave žalbe. Zatvaranje pritužbe nastaje nakon verifikacije implementacije rezolucije. Čak i kada sporazum nije postignut ili je žalba odbijena, rezultati će biti dokumentovani, akcije i naponi uloženi u rezoluciju. Ako žalbu nije bilo moguće rešiti sporazumno, podnosilac žalbe može da pribegne formalnim sudskim postupcima, koji su dostupni u nacionalnom pravnom okviru Srbije. Prijavljivanje žalbe protiv GM-a ne sprečava ili sprečava da u bilo kom trenutku (uključujući tokom postupka podnošenja tužbi) koji pruža srpski pravni okvir traži rešenje od zvaničnog organa, sudskog ili drugog.

U slučaju anonimne pritužbe, nakon potvrđivanja prigovora u roku od tri dana od prijavljivanja, GM će istražiti pritužbu i u roku od 30 dana od prijavljivanja pritužbe doneti konačnu odluku koja će biti obelodanjena na veb lokaciji JUP.

GM će voditi evidenciju o pritužbama, koja će uključivati pritužbe primljene kroz sve kanale za prijem, koji sadrže sve potrebne elemente za raščlanjivanje pritužbe po polu osobe koja ga prijavljuje kao i prema vrsti pritužbe. Međutim, lični podaci svakog žalioca biće zaštićeni Zakonom o zaštiti podataka. Svaka pritužba biće zabeležena u registru sa najmanje sledećim podacima:

- opis pritužbe,
- datum potvrde o prijemu vraćen podnosiocu žalbe,
- opis preduzetih radnji (istraga, korektivne mere),
- datum rešavanja / pružanje povratnih informacija podnosiocu žalbe,
- verifikacija primene i
- zatvaranje.

Da bi izbegli više žalbi od strane iste osobe o istoj stvari, jednostavno zato što postoje različiti kanali za prijem, LGD i CGD će nedeljno razmenjivati informacije o pristiglim žalbama i upoređivati evidencije o pritužbama. Centralizovani dnevnik na nivou CGD-a sadržavat će beleške o potencijalno dupliranim podnescima. Više podnesaka, na iste događaje, od strane istog tužioca, rešavaće se jednom odlukom, koja će biti izneta i podnosiocu žalbe na odgovarajući način.

6.3 Prijave i povratne informacije korisnika

Uloga GM-a, pored adresiranja pritužbi, biće i čuvanje i čuvanje primljenih komentara / pritužbi i vođenje centralnog dnevnika žalbi kojim upravlja MOFRVM / JUP. Kako bi se omogućilo potpuno znanje o ovom alatu i njegovim rezultatima, kvartalna ažuriranja od GM će biti dostupna na veb lokaciji MoAFVM. Ažuriranja se raščlanjuju po polu, vrsti pritužbi / žalbi i redovno se ažuriraju.

6.4 Dnevnik žalbi

JUP će voditi dnevnik žalbi kako bi osigurao da svaka žalba ima pojedinačni referentni broj i da se na odgovarajući način prate i da se završe evidentirane radnje. Prilikom primanja povratnih informacija, uključujući pritužbe, definisano je sledeće:

- Tip,
- Kategorija,
- Rok za rešavanje žalbe i
- Dogovoreni akcioni plan.

Svakoj žalbi treba dodeliti pojedinačni referentni broj i na odgovarajući način se prate i evidentirane radnje su završene. Dnevnik treba da sadrži sledeće informacije:

- Ime podnosioca žalbe, lokacija i detalji žalbe,
- Datum podnošenja,
- datum kada je dnevnik žalbi prenesen u bazu podataka projekta,

- detalji predloženih korektivnih akcija,
- datum kada je predložena korektivna akcija poslata podnosiocu žalbe (ako je prikladno),
- datum kada je žalba ugašena,
- Datum slanja odgovora tužitelju.

6.5 Kanali za prijem žalbi

Bilo koji prigovor može se obratiti GM-u popunjavanjem obrasca za žalbe u papirnoj kopiji ili on-line, ili u bilo kojem drugom formatu koji odabere žalitelj. Obrazac za podnošenje žalbe dat je u Aneksu 1 ovog RPF-a.

Bilo koji prigovor se može podneti poštom, faksom, telefonom, e-mailom ili lično koristeći sledeće podatke o pristupu:

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
Direkcija za vode RS
Na pažnju CGD-a
Adresa: Bulevar umetnosti 2a
11070 Beograd

Podaci o punktu za prijem žalbi na lokalnom nivou će biti poznati i distribuirani u kasnijim fazama.

6.6 Monitoring i izveštavanje o pritužbama

CFD će biti odgovoran za:

- Prikupljanje podataka od LGD-a koji služe kao lokalni prijemni punktovi o broju, suštini i statusu žalbi i njihovo slanje u jedinstvenu regionalnu bazu podataka;
- vođenje evidencije o pritužbama na pritužbe primljene na regionalnom i lokalnom nivou;
- Nadgledanje otvorenih pitanja i predlaganje mera za njihovo rešavanje;
- Objavlivanje kvartalnih izveštaja o GM mehanizmima;
- Rezimiranje i analiza kvalitativnih podataka dobijenih od lokalnih mesta za prijavu žalbi o broju, suštini i statusu žalbi i njihovo slanje u jedinstvenu bazu projekata;
- Nadgledanje otvorenih pitanja i predlaganje mera za njihovo rešavanje.

Mesečni izveštaji o socijalnom monitoring Svetskoj banci dostavljaju se putem JUP-a, koji uključuje odeljak koji se odnosi na GM koji pruža ažurirane informacije o sledećem:

Status primene GM (procedure, obuka, kampanje za podizanje javne svesti, budžetiranje itd.);

- Kvalitativni podaci o broju pristiglih žalbi (prijave, sugestije, žalbe, zahtevi, pozitivne povratne informacije) i broju rešenih žalbi;
- Kvantitativni podaci o vrsti žalbi i odgovora, ponuđenim pitanjima i pritužbama koje ostaju nerešene;
- Nivo zadovoljstva preduzetim merama (odzivom);
- Sve preduzete korektivne mere.

6.7 Služba za naknadu žalbi Svetske banke

Zajednice i pojedinci koji veruju da su oštećeni projektom podržanim od strane Svetske banke (VB) mogu podnijeti žalbe postojećim mehanizmima za nadoknadu žalbi na nivou projekta ili VB-ovoj Službi za naknadu šteta (GRS). GRS osigurava da se primljene žalbe odmah preispitaju u cilju rješavanja problema vezanih za projekat. Zajednice i pojedinci koji su pogođeni projektom mogu podneti žalbu nezavisnom inspekcijskom panelu Svetske banke koji utvrđuje da li je šteta nastala ili bi se mogla dogoditi kao rezultat nepoštivanja Svetske banke sa njenim politikama i postupcima. Žalbe se mogu podnijeti u bilo koje eme nakon što su zabrinutosti direktno upućene Svetskoj banci, a rukovodstvu banke je data mogućnost da odgovori. Za informacije o tome kako podnijeti žalbe korporacijskoj službi za podnošenje pritužbi Svetske banke (GRS), posjetite:

<http://www.worldbank.org/en/projects-operations/products-and-services/grievance-redress-service>.

Za informacije o tome kako podneti žalbe Inspekcijskom panelu Svetske banke, posetite www.inspectionpanel.org

7. Monitoring i evaluacija

7.1 Institucionalni nadzor

JUP će voditi bazu podataka o preseljenju i eksproprijaciji sa najmanje sledećih informacija: potrebna količina zemljišta, završeno otkup zemljišta, popis osoba i imovine na koji se odnosi, popis slučajeva eksproprijacije raščlanjen po različitim fazama procesa (podnošenje predloga, odluka o eksproprijaciji, procena vrednosti, ponuda za nadoknadu, sporazum o nagodbi, isplata nadoknade, isplata pomoći tokom preseljenja, sudski procesi itd.). Predloženi obrazac za praćenje predstavljen je u Prilogu 3

Pored gore navedenih aktivnosti, tabela ispod predstavlja spisak institucionalnih odgovornosti tokom procesa otkupa i preseljenja zemljišta:

Tabela 3 - Institucionalne odgovornosti

Zadatak:	Odgovornost:
Otkrivanje i organizovanje javnih konsultacija o RPF-u	DfW (PIU)
Objavljivanje informacija svim PAP-ovima o postupku početka eksproprijacije i tokom svih faza eksproprijacije	PIU i lokalne opštine (LM)
Komunikacija i konsultacije sa PAP-ovima	PIU i LM
Aktivnosti pre početka radova	PIU i LM
Pružanje pomoći tokom preseljenja	PIU i LM
Naknada naknade	BoE
Upravljanje pritužbama	PIU
Monitoring i izveštavanje o eksproprijaciji i preseljenju	PIU / SSS
Monitoring and reporting after commencement of works Praćenje i izveštavanje nakon početka radova	izvođač radova

7.2 Nadgledanje procesa preseljenja

Jedinica za implementaciju projekata će vršiti interni periodični (mesečni ili kvartalni nadzor u zavisnosti od dužine procesa otkupa zemljišta) tako da se može proceniti efikasnost procesa eksproprijacije i nivo zadovoljstva PAP-a.

Indikatori za sprovođenje monitoringa su sledeći:

- Broj PAP-ova po kategorijama;
- Broj javnih sastanaka sa pogođenim osobama;
- Broj i procenat potpisanih nagodbi;
- Broj slučajeva fizičkog preseljenja;
- Broj slučajeva ekonomskog preseljenja;
- Broj zaključenih slučajeva otkupa zemljišta u poređenju sa očekivanim ukupnim brojem;
- Broj kompenziranih PAP-ova u poređenju s očekivanim ukupnim iznosom, raščlanjen po vrstama i razlozima kompenzacije;
- iznos nadoknade plaćene u odnosu na očekivani ukupan iznos;
- Broj privremenih okupiranih parcela privatne svojine od strane izvođača radova na izgradnji;
- Poređenje podataka o preživljavanju pogođenih osoba pre i posle (pod) projekta
- Broj i vrsta pomoći pružene ugroženim grupama u poređenju sa ukupnim brojem;
- i
- Broj i vrsta pritužbi, uključujući pravne radnje koje su proizišle iz eksproprijacije i preseljenja (podneti predmeti, rešeni predmeti, vreme potrebno za njihovo rešavanje).

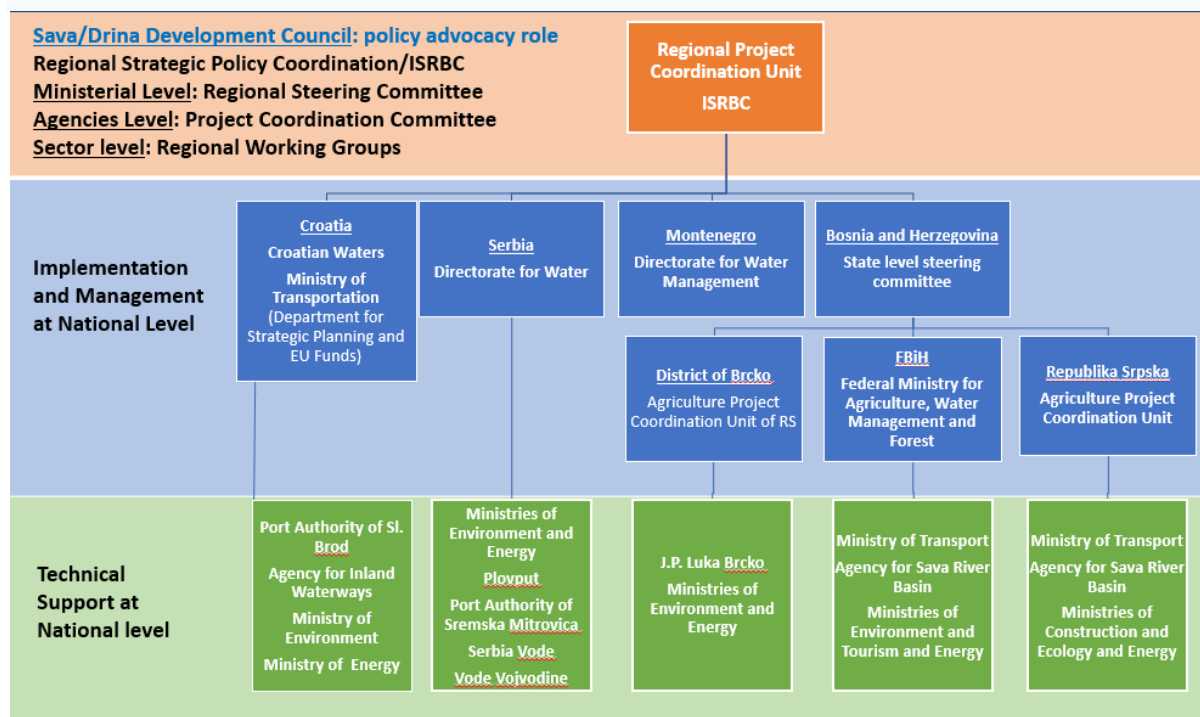
Jedinica za implementaciju projekata će nadgledati sprovođenje procesa preseljenja putem unutrašnjih, zvaničnih institucionalnih aranžmana, kao i periodično od strane nezavisnog spoljnog konsultanta koji će biti imenovan. Spoljni savetnik za nadgledanje i procenu može biti imenovan tokom pripreme RP-a, ako je potrebno, na osnovu konsultacija sa Svetskom bankom. Izveštaj o završetku RP-a biće pripremljen i dostavljen Svetskoj banci u roku od dva meseca po završetku RP-a. Izveštaj treba da potvrdi da su sva prava dodeljena u skladu sa RP-ovima za lokaciju. Pored toga, izveštaj treba da proceni da li su propisane mere ublažavanja imale željeni efekat. Socioekonomski status pogođene populacije treba meriti u odnosu na osnovne uslove stanovništva pre raseljavanja, kako je utvrđeno popisom i socioekonomskim osnovnim studijama.

8. Institucionalni aranžmani

8.1 Institucije odgovorne za implementaciju projekta

SDIP će se provoditi kroz sekvencijalni i istovremeno višefazni programski pristup sa pet zemalja učesnica: Srbijom, BiH, Crnom Gorom, Hrvatskom i Slovenijom. Slovenija će biti jedini korisnik programa koji se ne zadužuje; učestvovalaće u regionalnim studijama, regionalnom dijalogu, alatima za izgradnju kapaciteta i povezanim aktivnostima u okviru komponente 3. Podprojekti će se provoditi na nacionalnom nivou i imaće kumulativne regionalne koristi.

Zemlje učesnice SDIP će koordinirano implementirati kroz dva nivoa koordinacije. Na regionalnom nivou, regionalni komitet koji se sastoji od postojećih članova Savske komisije i visokih zvaničnika iz ključnih sektora poput vode, transporta, energetike i turizma olakšat će dijalog i saradnju u regionu. Ovaj odbor će takođe pružiti strateški nadzor i smernice za sprovođenje regionalnih aktivnosti pored nacionalnih podprojekata, obezbeđujući jači dijalog, integraciju i razmenu znanja. Tokom primene, biće uključeni i drugi sektori kada i kada postoji potreba.

Slika 3 - Predloženi aranžmani upravljanja za projekat

Na nacionalnom nivou Srbije, implementaciju će sprovoditi jedinice za implementaciju projekata u okviru resornih ministarstava svake zemlje / entiteta. U svakoj zemlji / entitetu uspostaviti će se JUP-ovi koji će se sastojati od potrebne tehničke i upravljačke stručnosti za podršku implementaciji projekata. U Srbiji će zajmoprimac biti MF, a uloga JUP-a biće

dodeljen eksternom iskusnom timu angažovanom od strane DfV-a, koji je deo MoAFVM-a. Agencije za tehničku podršku biće osnovane u Plovput, Lučka uprava Sremske Mitrovice, PC Serbia Vode, PC Vode Vojvodine i Ministarstvo životne sredine za realizaciju programa. DfV / PIU biće odgovoran za svakodnevno upravljanje i sprovođenje Projekta i podprojekata. Aranžmani za sprovođenje dizajnirani su tako da osiguraju međuresornu koordinaciju sa MF-om i drugim zainteresovanim stranama koji pokrivaju politiku i strateški pravac visokog nivoa, spoljnu koordinaciju i odgovornost, funkcije upravljanja projektima i upravljanje određenim projektnim aktivnostima. Jedinica za implementaciju projekata će takođe uključiti eksperta koji će osigurati poštovanje zahteva za zaštitnih mera Svetske banke, kao i tehničke stručnjake (savetnik za upravljanje promenama, savetnik za IKT i druge stručnjake), honorarno. Fiducijarno upravljanje, uključujući nabavku i upravljanje finansijama, biće u nadležnosti Centralne fiducijarne jedinice - CFU (odgovorne za nabavke i upravljanje finansijama) smeštene u okviru MF. Stručnjak za socijalnu zaštitu biće odgovoran za socijalnu analizu i za obezbeđivanje GM-a koji je funkcionalan.

8.2 Ključne institucije u procesu preseljenja

Proces preseljenja uključuje Vladu RS, korisnika eksproprijacije, poresku upravu, akreditovane stručnjake za procenu vrednosti, lokalne vlade i nadležne sudove u slučajevima kada postoji spor. Pregled svih institucija predstavljen je u nastavku. Detaljno dodeljene odgovornosti i dogovori za sprovođenje zahteva ovog RPF-a i svakog RP-a specifičnog za lokaciju biće obuhvaćeni u samim RP-ima.

Tabela 4 - Institucije uključene u eksproprijaciju / preseljenje

Institucija:	Ključna odgovornost tokom preseljenja:
Generalna skupština RS	Izjavljuje javni interes po zakonu
Vlada RS (RS)	Izjavljuje javni interes za eksproprijaciju (ako se to ne čini zakonom kao gore)

Institucija:	Ključna odgovornost tokom preseljenja:
DfW/PIU	<p>Koordinira sve aktivnosti preseljenja u okviru ovog RPF-a i pojedinih RP-ova</p> <p>Imenuje stručnjaka za socijalnu zaštitu koji će pomoći i nadgledati sprovođenje i izveštavanje o socijalnim komponentama (pod) projekta, posebno primene RPF</p> <p>Datum objavljivanja objavljuje u javnom oglasu</p> <p>Priprema i objavljuje RPF, RP i sve ostale dokumente</p> <p>Održava javne konsultacije u svim fazama projekta</p> <p>Saradnja sa relevantnim zainteresovanim stranama</p> <p>Uspostavlja i administrira mehanizam za podnošenje pritužbi za PAP-ove i zainteresovane strane;</p> <p>Nadgleda i ocenjuje procese izveštaja o raseljavanju Svetske banke o svim pitanjima u okviru ovog RPF-a</p> <p>Nadgleda proces privremene okupacije zemljišta dok se zemljište ne vrati njihovim vlasnicima u skladu sa ovim RPF-om</p>
Ministarstvo finansija (MF)	Zajmoprimac
Kancelarije Poreske uprave (decentralizovane prema	Omogućuje procjenu tržišne vrijednosti poljoprivrednog ili građevinskog zemljišta

Institucija:	Ključna odgovornost tokom preseljenja:
<p>opštinskim jedinicama, ali pod Ministarstvom finansija)</p> <p>Lokalne samouprave, uključujući njenu administraciju</p> <p>MoAFWM</p> <p>Republička geodetska uprava, Državni katastar nepokretnosti, decentralizovane jedinice</p> <p>Nadležni opštinski sudovi</p>	<p>Lokalne opštine upravljaju postupkom eksproprijacije (Odeljenje za imovinska pitanja)</p> <p>Pruža informacije o dostupnom zamjenskom zemljištu</p> <p>Daje zvanične informacije o svim nepokretnostima, uključujući zemljište, građevine, kuće itd.</p> <p>Determines fair compensation if amicable agreement has not been reached Određuje pravičnu nadoknadu ako nije postignut prijateljski dogovor</p>

9. Budžet i finansiranje preseljenja

Po pravilu, trošak eksproprijacije i dodatnih naknada snosiće Vlada Srbije i predviđa se u okviru Budžeta za naredne fiskalne godine. Troškovi za implementaciju ovog RPF-a uključuju kategorije: (a) administrativni troškovi, uključujući troškove povezane sa eksproprijacijom (ako je potrebno), i (b) nadoknadu za otkup zemljišta i gubitak imovine, uključujući prelazne i bilo koje druge dodatke po potrebi.

U ovom trenutku nije moguće čak ni približno proceniti troškove za nadoknadu za različite vrste gubitaka prema matrici prava.

Ukupna odgovornost za preseljenje i eksproprijaciju za projekat je u okviru JUU uspostavljena u okviru STA. Finansijska odgovornost za kupovinu zemljišta, uključujući nadoknadu koja će se platiti, troškove preseljenja itd., Snosi Vlada Srbije, zasnovana na

ovom RPF-u i Ugovoru o zajmu potpisanom između SB i Vlade Srbije. Ovaj RPF i Sporazum o zajmu nalaze se iznad zakona o eksproprijacijama i definišće mere koje će se primenjivati kada postoje nedostaci između ESS5 i relevantnih zakona.

Aneks 1 - Obrazac za prijavu žalbi

Referentni broj:

Puno ime

Napomena: ako želite, možete ostati anonimni ili zatražiti da ne otkrivete svoj identitet trećim licima bez vašeg pristanka. U slučaju anonimnih pritužbi, odluka će se objaviti na veb lokaciji Projekti vvv.minpolj.rs

Ime

Prezime

Želeo bih da anonimno podnesem svoj prigovor

Tražim da ne otkrivam svoj identitet bez mog pristanka. Kontakt podaci Molimo označite kako želite da vas kontaktiraju (pošta, telefon, e-mail).

Od strane

Post: Please provide mailing address:

Telefonom:

E-mailom

Slijedit ću odluku u vezi s rješenjem na veb stranici jer želim ostati anonimnan

Preferirani jezik za komunikaciju srpski Ostalo (navesti)

Opis incidenta ili pritužbe (šta se dogodilo? Gde se dogodilo? Kome se dogodilo? Šta je rezultat problema? Datum incidenta / pritužbe)

Jednokratni incident / pritužba (datum _____)

Dogodilo se više od jednom (koliko puta? _____)

U toku (trenutno imate problem) Šta biste voleli da vidite da biste rešili problem?

Potpis: _____ Datum: _____

Molimo vas da ovaj obrazac vratite na: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, JU,

Aneks 2 - Obrazac socijalne analize

OBRAZAC SOCIJALNOG SREĆANJA I TRIGGERI ZA PODRUČJE PROJEKTA

Ovaj izveštaj o skriningu sadrži obrazac za skrining, dokaze o vlasništvu i slike iz ankete o kretanju.

Naziv podprojekta:

Lokacija:

Vrsta aktivnosti i paketa nabavki kako je dodeljeno u Planu nabavke:

Priroda projekta:

Veličina / Skala:

Agencija za realizaciju projekta:

Opis okruženja projekta:

Screening indikatori koji se odnose na nabavku zemljišta, imovinu i pristup resursima

		YES	NO
	Vrsta aktivnosti - Hoće li podprojekt:		
1	Zahtevajte da se zemljište (privatno) stekne (privremeno ili trajno) radi njegovog razvoja		
2	Zahvata više od 200 osoba		
3	Koristite zemljište koje je trenutno zauzeto ili se redovno koristi u produktivne svrhe (npr. Vrtlarstvo, poljoprivreda, pašnjak, ribolovne lokacije, šume		
4	Fizički raseliti pojedince, porodice ili kompanije		

OBRAZAC SOCIJALNOG SREĆANJA I TRIGGERI ZA PODRUČJE PROJEKTA

5	Rezultat je privremeni ili trajni gubitak useva, voćaka ili domaćinstva		
6	Rezultat je nenamjenskog ograničavanja pristupa ljudima legalno određenim parkovima i zaštićenim područjima		
7	Rezultat gubitka sredstava za život		
8	Imati negativan uticaj na ranjive pojedince ili grupe		
9	Negativno utiču na neformalne prodavnice sa sporednim putevima, trgovce ili bilo koju nomadsku vrstu komercijalne aktivnosti		
10	Pružite mogućnosti za poboljšanje neformalnih prodavnica sa sporednim putevima, trgovaca ili nomadskih vrsta komercijalnih aktivnosti		
11	Uticaj na zdravlje i bezbednost u zajednici		
12	Uticati na interno raseljena lica ili izbeglice		
13	Prekinuti pristup zdravstvenoj zaštiti i obrazovanju		

Ako je bilo koji od polja 1 do 9 označen DA, ESS5 će se aktivirati i pripremiti specifične instrumente u skladu s ovim RPF-om.

Ako je bilo koji od polja 10 do 13 označen DA, srazmerne mere ublažavanja moraju se osmisliti putem ESMP-a za lokaciju.

CERTIFIKACIJA

Ovim potvrđujemo da smo detaljno ispitali sve potencijalne štetne efekte ovog podprojekta. Koliko znamo, podprojekt ne izbegava / izbegava sve negativne socijalne uticaje.

Za JUP

Social Safeguard Specijalista

Prilog 3 - Obrazac vođenja evidencije

Svetska banka
 Srbija: SDI projekat
 -Opšte informacije-

Ne	Sajt	Land acquisition required	Land acquisition completed	No. of landowners (cases)	No. of landowners received compensation	No. of landowners (cases) on courts	No. landowners yet to be offered compensation	No. of landowners who did not receive compensation	No. of physically displaced households	Duration of expropriation based on sample
		(in ha)	(in ha)							
1	Bice poznat naknadno	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL		0.00								

